20 ԲԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԱՍԹՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄԲՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուասը 20 ղրուշտան

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوەلكيان} ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Սըրասը, 2ինճի վէ 3ինճի սահ. ղրշ. 5
4իւնճիւ սահիֆէ 11ի 10ր. հս. » 3
Մէվատտը նաշիրյէ տաիր զէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ ոէտտ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկճեան մաթպաասընտա տըր : Գաաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿՃԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա :

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԿԻՐԻՏ

Կիրիտ ճէզիրէսինտէ սէքիզինճի օրտուի հիւմայուն նամըյլա եէնի պիր օրտուի հիւմայուն թէշքիլ վէ Թէեսիս օլընաճաղընը պաղը կաղէթալար եազմըշ իսէ տէ, սայէի ճէլալէթվայէի հազրէթը Բատիշահի տէ, ճէզիրէի մէզքիւրէտէ եօղէ պիր օրտու Թէշքիլ վէ Թէեսիսի թէքէլլիւֆաթընա վէ սուրէթը տախիմէ մէսարիֆաթը ֆէվգէլատէ իհտասընա ասլա լիւզում վէ իհթիյաճ օլմամասընա մէպնի, մէզքիւր կաղէթալարըն պու պապտէքի նէշրիյաթը պի ասլ ու էսաս իտուկի մէյտանի ալիի րէսմիյէտէն իխպար օլընան մալիւմաթտան անլաշըլմըշ տըր. (Թարիք)

⁂

Կիրիտտէն Աթինայա կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ, սաաքիրը Շահան՝ Խըրիսթիան էհալիսի Թարաֆընտան Թէշէճճիւհլէ գապուլ օլունըպ, հէյէթէանը էֆքեար տախի արթըգ սուքիւնէթ պուլմաղա պաշլամըշ վէ ամընտա ասայիշ ու իթիպար օլունմագտա տըր.

⁂

Բարիզտէքի Տէգ- վէ Թ-ն կաղէթալարընըն սէպտեմ. 11 Թարիխլի նիւսխալէրինտէ պէր վէճհը աթի նիմ րէսմի պիր ֆըգրա կէօրիւլմիւշ տիր.

«Պիր Բում կաղէթասը՝ քէնտի մուհարրիրլէրինտէն պիրինին Ֆրանսա խարիճիյէ Նազըրը Մ. Սբիւլլէր արասընտա Կիրիտ իշլէրի հագգընտա սէերէն պիր միւքեալէմէ վուգու պուլտուղընը նէշր իթմիշ տիր. Պու միւքեալէմէնին քիւլլիյէն եալան վէ պիէսաս օլտուղընը իլան իթմէքլիկմիզ րէճա օլընըյօր.»

Կէչէն չարշէնպիէ կիւնի Սէնիհ՝ Ալէքսանտր Եօրթօսը օլմաղ հասէպիլէ բրէնս Ֆէրտինանտ Թարաֆընտան վէրիլէն էմրէ Թէվֆիգէն միւսթէշարը պուլընան Մ. տը Լաապէ Սօֆիատա մուգիմ Սըրպիստան ժէնէրալ գօնսօլօսը վէքիլի Մ. Պրոտիչ զիյարէթ իլէ, Սըրպիստան գրալը Պիրինճի Ալէքսանտրըն իսմի եօրթուսընտան տօլայը մուտաիլէյհի թէպրիք իթմիշ տիր.

Նէվմը մէզքիւրտէ պաղը Պուլկար զապըթանը տախի սապըգ Պուլկարիստան բրէնսի Ալէքսանտրըն Թէպրիք Թէլէկրաֆլարը չէքմիշլէր տիր.

—

Սօֆիատան իշար օլընտուղընա կէօրէ, Պուլկարիստան րէիսը վիւքէլասը Մ. Ստամպուլօֆ՝ 6/18 սէպտեմբէր հատիսէսինին եէվմը մախսուսը միւնասէպէթիլէ իճրա օլունաճագ րասիմէ վէ շէնլիկլէրինէ սուրէթէ իճրա իտիլէճէկլէրինէ տաիր սանճագ միւթէսարրըֆլարընա Թալիմաթը մախսուսէ իրսալ իթմիշ տիր.

—

Բարիզտէ պուլընան Մըսըր Խըտիվինին մախտումլարը Ապպաս վէ Մէհմէտ Ալի պէյլէրին չէրէֆինէ օլարագ Ֆրանսա խարիճիյէ Նազըրը Մ. Սբիւլլէր Թարաֆընտան պիր զիյաֆէթ չէքիլմիշ օլտուղը՝ պունտան էվվէլ եազըլմըշ իտի.

Պու քէրրէ Բարիզ կաղէթալարընտա օգունտուղընա կէօրէ, զիյաֆէթտէ Մ. Սբիւլլէր՝ սաղ Թարաֆընտա Օսմանլը սէֆիրի Էսատ բաշա հազրէթլէրինի վէ սօլ Թարաֆընտա Մէհմէտ Ալի պէյի ալմըշ կիպի, պաշ վէքիլ Մ. Թիրար տա սաղ Թարաֆընտա Ապպաս պէյի վէ սօլ Թարաֆընտա Ապտիւլ Րահման Րիւշտի բաշայը ալմըշ տըր.

Անքէրատէն սօնրա Ֆրանսա վիւքէլասը վէ պատէհու Ալի Քէմալի բաշա, Իսա բաշա, միրալայ Ահմէտ պէյ, Մէհմէտ վէ Շիւքրի պէյլէր իլէ սէֆարէթը Սէնիյէ միւսթէշարը Միսագ էֆէնտի վէ 150 քիշի գատար օլան սաիր հազըրուն օթուրմուշլար տըր.

Մ. Սբիւլլէրին խանէսինտէքի գապուլիյէթ վէ զիյաֆէթ սալօնը եէշիլլիքլէրլէ տօնատըլըպ, սուֆրանըն հէր ճիհէթի կիւլ տէմէթլէրիլէ Թէզէյին օլտուղը կիպի, պիր չօգ կիւլ տէմէթլէրի տէ Թավանտան սուֆրա իւզէրինէ սարգըտըլմըշ իտի.

Թաամ էսնասընտա զայէթ միւքէմմէլ պիր մուզիգա Թագըմը չալմագտա պուլունմըշ տըր. Զիյաֆէթին խիթամընտա էվվէլա Մ. Սբիւլլէր Թարաֆընտան պիր նութգ իյրատ օլունուպ, Էսատ բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան տա ճէվապ վէրիլմիշ տիր.

Մ. Սբիւլլէրին նութգը՝ խուլասաթէն պունտան ապտէլ ղաղէթամըզտա տէրճ օլընտուղը մալիւմ տիր.

—

Ալէմը ֆինանսա էնվար իհատարըյա պէօյլէ չէօհրէթ գազանմըշ օլան, վէ սէրկիի ումումիյի սէյր իթմէք իւզրէ Բարիզէ ազիմէթ իտէն վէ էլէէվվէլ օրատա պուլընան Ամէրիգալը Մ. Էտիսընըն Եվրօբատան Մըսըրա կիտիպ, օրատան տա Տէրսաատէթէ կէլէճէկի՝ Բարիզ կաղէթալարընտա օգունմըշ տըր.

Մումաիլէյհին չէրէֆինէ Բարիզտէ Նաֆիա Նազըրընըն Թահթը րիյասէթինտէ տաիրէի պէլէտիյէ սալօնընտա պէօյլէ պիր զիյաֆէթ վէրիլիպ 200 տավէթճի հազըր պուլընմըշ, վէ մումաիլէյհին ալէմը մէտէնիյէթէ իփա իթմիշ օլտուղը խըտէմաթընտան տօլայը պէյանը հիւրմէթ վէ Թէշէքքիւրի միւթէզամմին պէյիզ պիր մէգալէ իրատ օլընմըշ տըր.

Մ. Էտիսըն էվվէլի ճումաա կիւնի Բարիզտէն հարէքէթ իտէճէք իտի.

—

Ինկիլիզ պանքէրալը Պէ... նամ վաբոր, Տէրսաատէթ Ֆրանսա սէֆարէթի մալէթինտէ պուլընմագ իւզրէ Լօնտրատա եաբըլմըշ օլան պիր սիմիպօթը համիլէն Տէրսաատէթէ պիլվիւրուտ, քեօբրիւլէրտէն կէչէրէք Թէրսանէի ամիրէ բիշկեահընա եանաշմըշ վէ օրատա Թէ...-ւք նամ մաշուճա վաբորը հիւմայունըյլա ճումաա էրթէսի կիւնիւ սապահլայըն մէզքիւր սիմիպօթ վաբորտան ալընըպ, տէնիզէ ինտիրիլմիշ տիր.

—

Պէլկրատտան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, գրալիչա Նաթալի՝ օղլու գրալ Ալէքսանտրա՝ իսմինին եօրթուսը օլմաղ միւնասէպէթիլէ չէքմիշ օլտուղու Թէպրիք Թէլէկրաֆընտա բազար կիւնիւ Եալթատան հարէքէթ իտէճէկինի պիլտիրմիշ տիր. Թուրնօ Սէվէրինէ գատար իսմիգպալընէ 3 վաբոր կիտէճէք տիր.

—

Խըտիվիյէթը Մըսըրիյէ Թարաֆընտան, տուլունը մըսըրիյէնին Թահվիլ վէ Թէվհիտինէ մուվաֆագաթ իթմիշ օլան տէվլէթլէրէ Թաամիմէն իրսալ օլընմագ իւզրէ պիր Թէզքէրէ Թէհիյէ վէ Թանզիմ իտիլմէքտէ օլտուղը, վէ Խըտիվիյէթը միւչարէլէյհանըն՝ Ֆրանսա հիւքիւմէթինտէն պունա մուվաֆագաթընը Թալէպ իտէճէկի զանն օլընմագտա իտուկի Գահիրէտէն Թէլէկրաֆլա խապէր ալընմըշ տըր.

—

1863—1864 վէ 1865 վէ 1873 սէնէլէրինին իսթիգրազաթը Օսմանիյէ Թահվիլաթը համիլլէրինէ խիթապէն Գրէտի Մօպիլիէ պանգասը Թարաֆընտան նէշր օլընան Թահրիրաթը ումումիյէտէ, պէտէլի Թէէտիյէ օլընաճագ տէքօզիթօ օլընմըշ Թահվիլաթ նօմէրօլարընըն գուրա քէշիտէսի՝ հէր սէնէ Տէրսաատէթտէ փէոր. 1/13 վէ օգուստոս 1/13տէ վուգու պուլաճաղը, վէ լաքին պու սէնէ միւսթէսնա օլարագ պիրինճի գուրա քէշիտէսի՝ սէպտ. 1/13տէ վագը օլաճաղը իլան իտիլմիշ օլմաղլա, իշպու իլան մուճիպինճէ պիրինճի քէշիտէ՝ ճումաա կիւնիւ Օսմանլը Պանգասընըն Սթամպօլ ճիհէթի իտարէխանէսինտէ վուգու պուլմուշ, վէ մէզքիւր քէշիտէտէ նօմէրօսընա գուրա իսապէթ իտէն Թահվիլաթըն պէտէլլէրի՝ կէլէճէք հօկտ. 1/13տէ Թէէտիյէ օլընմասը մուգաթթէր պուլընմըշ տըր.

(Տիկէր պաղը հավատիսաթ իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա.)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս Հավաս)

Լօնտրա 15 սէպտ.

Ժէնէրալ Պուլանժէ՝ Բօրթլանտ Բըլասաքի իգամէթկեահընտան չըգարագ Ճէրսէյ ատասընա միւթէվէճճիհէն վաբօր իլէ հարէքէթ էյլէմիշ տիր. Եարըն սապահ մէզքիւր ատայա էնթիչէճէքտիր.

Պուլանժէնին Ֆրանսա սահիլինէ պու սուրէթլէ եագլաշմասը Բարիզէ ավտէթինէ պիր մուգատտէմէ կիպի ատտ օլընմագտա տըր. Ժէնէրալ Պուլանժէ ինթիխապաթ էսնասընտա Բարիզէ կէլմէք էֆքեարընտա իսէ տէ, մումաիլէյհին Ֆրանսա Թօբրաղընա կէլիր կէլմէզ Թահթը Թէվգիֆէ ալընաճաղը իչիւն Պուլանժէնին էֆքեալ ու հարէքեաթընա տըգգաթը քեամիլէ իճրա խուսուսի հագգընտա Ֆրանսա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան չէտիտ էմիրլէր վէրիլմիշ տիր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ Բուսիա Զարը Թարաֆընտան հէտիյէթէն կէօնտէրիլէն ամլար՝ կէչէն ճումաա կիւնիւ սէֆիր Մ. Նէլիտօֆ Թարաֆընտան զաթը Շահանէյէ Թագտիմ օլունարագ, մէզքիւր ամլարը Տէրսաատէթ կէմիրէն Բուս զապըթանըյլա խատէմէսինէ միւնասիպ ամիյէլէր իհսան պույուրուլմուշ տըր.

—Սէպտէմպէրին 15ինճի կիւնիւ ումում տէվաիրը հիւքիւմէթ մէմուրինինէ պիրէր մաաշ իթասը մուգաբրէր օլտուղը իշիտիլմիշ տիր.

—Օսմանլը չէհզէնտէրխանէլէրինին էմրը իտարէ վէ վարիտաթընա նէզարէթ իթմէք իւզրէ պա էմրը ալի Խարիճիյէ միւսթէշար մուավինի Զայեան Իլեաս էֆ.նին Թահթը րիյասէթինտէ օլարագ Խարիճիյէ Նէզարէթի մէմուրինինտէն միւրէքքէպ օլարագ Թէշքիլ օլընան գօմիսիոն՝ կէչէն բէնշէնպիէ կիւնիւնտէն իթիպարէն ազաը իճթիմա իթմէյէ պաշլամըշ տըր.

—Մէքթէպը Թըպպիյէտէ իգմալը Թահսիլ իտէրէք տիբլօմալարընը ալմըշ օլան Տօգթօր Ղալիպ պէյ իլէ Պագը վէ Ահմէտ վէ Իզզէթ էֆէնտիլէր պա իրատէի Սէնիյէ լիւճճլիւթ Թահսիլ Բարիզէ կիտէճէկլէր տիր.

—Կէչէն օգուստոս այընըն 15ինճի կիւնիւ սաաթ 9 րատտէլէրինտէ Գոսովա վիլայէթինտէ Բրիչթինա գասապասընտա քէսրէթլէ եաղան եաղմուր վէ տօլու սէպէպինտէն տէրէլէր Թաշմըշ վէ գասապայը սու պասարագ 181 խանէ 28 տիւքքեան վէ մաղազա վէ 1 խան, 1 մէքթէպ, պիր ճամի վէ պիր սինակօկ եըգըլմըշ օլտուղը, վէ էշեա իլէ պէրապէր վուգուա կէլէն զարար ու խասարաթըն մըգտարը 6000 լիրա րատտէսինտէ օլտուղը Գոսովա կաղէթասընտա օգունմուշ տըր.

—Կիրիտ տուլունը ումումիյէ միւտիրի Թահիր պէյ Կիրիտտէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր.

—Ճումաա էրթէսի կիւնիւ Թրապըզօնտան 754 վէ Իզմիրտէն տախի 69 նէֆէր եէնի գուրա աֆէրի Տէրսաատէթէ կէլմիշլէր տիր.

—Կէչէն պազար կիւնիւ Բօսթախանէի Ամիրէտէ էմանաթը մէվրուտէ մէմուրը Գառնիկ էֆ.յէ իչտէն էլ չէքտիրիլմէսի իւզէրինէ չիւպէի մէզքիւր՝ իքի գըսմա պիթթագսիմ, պու մէմուրիյէթ բօսթա մէմուրինինտէն Բիզա վէ Արիֆ էֆ.լէրէ իհալէ օլընմըշ իսէ տէ, բօսթա մէճլիսը խարէսի՝ մէմուրինը մումաիլէյհիմա քէֆիլէրինին էմլաք ու ագարըը Թահմին հաճէթ ալմաղա վէ քէֆիլլէրին պէհէրինտէն 3000էր լիրալըգ տիկէր պիր Թէէմինաթ Թալէպ իթմէկէ գարար վէրմիշ օլտուղընտան, քէֆիլլէր պունա մուվաֆագաթ իթմէտիքլէրի հասէպիլէ, բօսթա միւտիրիյէթի՝ մէմուրինը մումաիլէյհիմայը պիթթէզմին քէֆալէթը մախլուպէյի իթա իտէպիլմիշ օլան Իսմայիլ էֆ. իլէ Հիլմի պէյի օգուստոս 20տէ մէմուրիյէթը մէզքիւրէյէ Նասպ իթմիշ տիր.

—Կէչէն ճումաա կիւնիւ սաաթ 10½ րատտէլէրինտէ Գատըքէօյինտէ Սօղութճէու չէշմէսինտէ վագը «Խէնտէքխանէի Օսմանի» Թէաթրօսունտա իճրա օլընան օյունըն սօն բէրտէսի օյնանմագտա իքէն, գապըլարըն մախսուս լօճալարտա հասըլ օլան սարսընթը իւզէրինէ օրատա պուլընան գատընլար ֆէվգէլատէ գօրգարագ պունլարտան պիրի Թարաֆընտան «Թէաթրօ չէօքիւյօր» եօլունտա վուգու պուլան ֆէրեատ իւզէրինէ տիկէր գատընլար տա պաղըրմաղա պաշլամըշլար, վէ պու էսնատէ էրքէքլէրտէ տէ գօրգու վէ Թէլաշ հասըլ օլտուղը ճիհէթլէ, հէր քէս քէնտիսինի տըշարը աթմաղա պաշլայըպ, Թէաթրօ 5 տագիգա զարֆընտա քեամիլէն պօշալմըշ, վէ պու սըրատա պաղը գատընլարըն՝ բէնճէրէլէրին գաֆէսլէրինի գըրարագ քէնտիլէրինի տըշարըյա աթմագ իսթէտիքլէրի, վէ էրքէքլէր Թարաֆընտան տախի պաղը ատամլարըն ալթընտա գալտըգլարը խապէր ալընմըշ տըր.

—

ՕԹՈՒԶ ՊԷՇ ՍԷՆԷ ՔԻՒՐԷՔ ՃԷԶԱՍԸ

Գասըմ բաշալը Զինկեանէ Մէհմէտի գաթլ վէ Թէրզի Թանաշը ճէրհ իթմէսինտէն տօլայը ֆի 16 զիլհիճճէ 1288 Թարիխինտէն իթիպարէն 15 սէնէ միւտտէթլէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմէն հապսխանէի ումումիտէ տուլունտուղը հալտէ, քէզալիք 15 սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմիյէթլէ մէզքիւր հապսխանէտէ պուլընան Պրուսալը քէլ Հիւսէյինի գաթլ ի տիպ հապսխանէ տուվարընտան քէնտիսինի աշաղը աթարագ գաչմագ իւզրէ իքէն Թութուլուպ միւտտէթը մահքիւմիյէթինին պիթմէսինի միւթէագըպ 15 սէնէ տահա բրանկապէնտ խուրմէսինէ հիւքմ վէրիլմիշ օլան Ա.յվանսէրայը Զինկեանէ Թէվֆիգին հապսխանէտէ պիր գօնուլմասը ճաիզ կէօրիւլէմէյէրէք, մէրգում մուվագգաթէն Թէվֆիգիխանէյէ նագլ օլունմասը իւզէրինէ 2 մայիս 1293 Թարիխինտէ կէճէլէյին 5 նէֆէր րէֆիգի իլէ պիրլիքտէ բէնճէրէ տէմիրլէրինի քէսէրէք, վէ զապթիյէ տաիրէսինին սուվարի ախըրլարը Թարաֆընտաքի պաղչէյէ աթլայարագ Թէքրար ֆիրար իթմիշ, վէ Մըսըրա կիտիպ ասքէր եազըլմըշ, վէ 1303 սէնէսի փիւտրուար այընտա Սէլանիք Թարաֆընտա Թութուլուպ Թահթէլհըֆզ Տէրսաատէթէ կէթիրիլմիշ, վէ ճումաա էրթէսի կիւնքի մահքէմէի ճինայէթ հուզուրընտաքի մուհաքէմէսինտէ իշպու ճինայէթըն փաիլլէրի պիզզաթ քէնտիսի օլտուղը Թէհագգուգ իթմէքլէ, ճէզա Գանունընամէի հիւմայունընըն 7 ինճի մատտէսինէ Թէվֆիգէն մէրգում Զինկեանէ Թէվֆիգին մահքիւմիյէթինին միւտտէթի իւզէրինէ 5 սէնէ տահա քիւրէք ճէզասը իլավէ օլունմուշ տըր.

Շու հալտէ մէրգում Թէվֆիգ 35 սէնէ միւտտէթլէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ, վէ իքմալը միւտտէթ իթմէսինէ 28-29 սէնէ գալմըշ տըր.

Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին րուխսաթը մախսուսէսիլէ էօթէտէն պէրու Եահուտի ճէմաաթը Խախամխանէսի՝ Եահուտի գասսապլարընըն խախամլարա քէսթիրիպ քէնտի միլլէթտաշլարընա սաթտըգլարը էթտէն պիր րէսմ ախզ իթմէքտէ օլուպ, պու ուսուլ խաթ գատիմտէն մէրի իւլ իճրա պուլընմագտա վէ հիչ պիր ախըլլըյը մուճիպ օլմամագտա իքէն, Թէպաայի էճնէպիյէտէն պիր գաչ Եահուտի գասսապը բէյտա օլուպ, պունլար՝ Խախամխանէնին սէլահիյէթինի Թանըմայարագ րէսմը մէզքիւրը վէրմէմէյէ, վէ էթի ուճուզ սաթարագ Եահուտի գասսապլարընըն զարարընը մուճիպ օլմաղա պաշլամըշ օլտուգլարընտան, Եէրլի գասսապլար տախի Խախամխանէ վէրկիսինի վէրմէքտէն իմթինա էյլէրէք, պէօյլէճէ Խախամխանէնին պաշլըճա վարիտաթը օլան րէսմ Թէնէզզիւլէ եիւզ Թութմուշ տըր.

Պունըն իւզէրինէ Խախամ պաշը՝ պապը Թէտապիր իթթիխազ իտուպ, չէօյլէ քի, Եահուտիլէրին՝ Խախամխանէյէ իթաաթսըզ օլան եէրլի վէ էճնէպի Եահուտի գասսապլարընտան էթ ալմամալարընը պիլճիւմլէ սինակօկլարտա իլան իթտիրտիկի կիպի, անլէրին տիւքքեանլարը էօնլէրինտէ մէմուրլար պէքլէթտիրէրէք անլէրտէն էթ ալմագ իսթէյէն Եահուտիլէրի տախի մէն իթտիրմէյէ գըյամ իթմիշ իսէ տէ, Շէհր Էմանէթը՝ իշէ միւտախալէ իտէրէք, պէօյլէ պիր Թէտպիրը հաքիմանէ իթթիխազընա հագգ ու սէլահիյէթի օլմատըղընտան, Խախամ պաշը էֆ. հազրէթլէրի՝ խաքիքայը հազրէթը Շէհրիյարիյէ պիր արզը Թագտիմ իթմիշ, էօթէտէն պէրու սէլաթինի իզամ հազրէթլէրի Թարաֆընտան միւսաատէ պույուրուլմուշ օլան րէսմը մէզքիւրըն Խախամխանէ Թարաֆընտան Թահսիլ ու Թահսիլինա միւսաատէի Շէհինշահիլէրինին էրզան պույուրուլմալարընը նիյազ ու իսթիրհամ էյլէմիշ, վէ մուճիպինճէ իրատէի սէնիյէի հազրէթը Բատիշահի չէրէֆսուտուր էյլէմիշ պույուրուլմուշ տըր.

Խախամ պաշը՝ իշպու իրատէի Սէնիյէ ալըր ալմազ իմշի, իճրայի աղքեամը խուսուսընտա Թէտապիր իթթիխազը զըմնընտա Ատլիյէ վէ Մէզահիպ Նէզարէթինէ միւրաճաաթ իթմիշ, վէ պունըն իւզէրինէ քէյֆիյէթ Շուրայը Տէվլէթէ հէվալէ օլընմըշ օլմաղլա, Շուրայը մէզքիւր էճնէպի խախամլարընըն վէրկի սուհուլէթ իւզէրինէ պաղը Եահուտի գասսապլարը րէսմը մէզքիւրը Թէէտիյէ իթմէքտէ օլտուգլարընը նազարը տիգգաթա ալարագ, Խախամխանէնին Թանըմատըղը մէրգումեան էճնէպի խախամլարընըն պաղը սալախանէլէրտէ գապուլ օլընմամալարընա, վէ խախամլարըն քէսմէկի էթլէրին՝ րէսմը մախսուսը Թէէտիյէ իտէն Եահուտի գասսապլարընա իթա օլընմասընա գարար վէրմիշ, վէ պու գարար՝ իճրա իտիլմէք իւզրէ մագամը Սատարէթտէն Շէհր Էմանէթինէ Թէպլիղ օլընմըշ տըր.

Պու գարար իւզէրինէ էճնէպի Եահուտի գասսապլարը՝ տիւքքեանլարընը գաբայըպ, մէնսուպ օլտուգլարը սէֆարէթլէրէ միւրաճաաթլա, իշպու Խախամխանէ րէսմինտէն մուաֆ իթտիրիլմէլէրինի վէ խիթէտիքլէրի սալախանէլէրտէ էթ քէսթիրմէլէրի Թէլաշըը օլմասընը խիտմէթ իթմիշ օլտուգլարընտան, իքի եէրլի Եահուտի գասսապը տախի Թէպաայի էճնէպիյէտէն օլան Եահուտի գասսապլարընըն իշպու Թէշէպպիւսլէրինտէ մուվաֆագ օլաճագլարընը մէմուլ իտէրէք վէ պու մէմուլ իւզէրինէ մէզքիւր Թէզէվվիւրլէրինտէ օլան Եահուտի պաղը տիւքքեանլարընը գաբարագ, քէնտի սէրմայէլէրինի պազը Նէմչէլի գասսապլարա Թէրք ու Թէսլիմ իթմիշլէր, վէ պու Նէմչէլի գասսապլար տախի տիւքքեանլարը գաբատըգտան սօնրա, տիկէր էճնէպի գասսապլարը կիպի սէֆարէթխանէլէրինէ միւրաճաաթ էյլէմիշլէր տիր.

Շիմտի իսէ Շէհր Էմանէթի իլէ Աւուսթրիա վէ Բուսիա սէֆարէթխանէլէրինին Թէրճէմանլարը միյանընտա միւզաքէրէ օլընմագտա տըր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պու սապահ Գալաթա Խօրհրդարանընտա Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի իլէ Արմաշ տա քիւշատը մուգարրէր օլան մէքթէպը րէհապինէ Խնամակալութիւնը վէ մէքթէպը մէզքիւր միւտիրի Օրմանեան Գէր. Տ. Մաղաքիա Սրբազանըն հուզուրընտա, մէքթէպը րէհապինէ գապուլ օլունաճագ չաքիրտանըն իմթիհանը ումումիսի իճրա օլընմըշ տըր.

Գապուլ օլունան չաքիրտան՝ 40 նէֆէրտէն իպարէթ օլուպ, պունլարտան լիյագաթլը օլանլար ինթիխապ օլունաճագ տըր.

—

Իզմիտ սանճաղընտա Եալովա գուրպինտէ Շախշախ գարիյէլի 7—8 եաշլարընտա իքի սապի չօճուղ՝ ճումա էրթէսի կիւնիւ Մայր եկեղեցի ճիվարլարընտա եարաքալընըշ վէ ֆէրեատ ու ֆիղանլա սէրսէրի կէզտիքլէրի կէօրիւլէրէք Բաթրիգխանէյէ կէօթիւրիւլմիւշլէր, վէ Բաթրիգ վէքիլի Գէր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ Իւթիւճեանըն էմրի իլէ Օ. Փըրկիչ խաստախանէսինէ վազ իտիլմիշլէր տիր.

—

Սէլանիք Թագ. խորհուրդըն՝ Բաթրիգխանէյէ միւրաճաաթլա, օրատա պիր քիլիսէ Թէէսիսինէ մախսուս պիր արսանըն իսթիհսալի խուսուսընտա Պապը Ալի նէզտինտէ Բաթրիգխանէնին Թէվասսութընը իսթիտա վէ Թալէպ իթմիշ օլտուղընը կէչէն կիւն եազմըշ իտիք.

Մէսմուաթըմա կէօրէ, Բաթրիգխանէ Թարաֆընտան պու պապտա Պապը Ալիյէ պիր Թագրիր եազըլարագ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին լութֆ ու իհսանը իսթիրհամ օլընմըշ տըր.

—

Միւխթէլիֆ էճզաճը տիւքքեանլարընտա գալֆալըգ իթմիշ օլան Սարգիս նամընտա պիր տելիգանլըն՝ ճիւմաա էրթէսի սապահը քէնտի քէնտինի զէհիրլէյէրէք վէֆաթ իթտիկի մաթթէսսիւֆ իշիտիլմիշ տիր.

Մէրգում՝ եէտի սէքիզ այտան պէրու էվլէնմիշ օլտուղընտան, պիչարէնին ֆամիլեասը տախի 7–8 այլըգ համիլէ պուլունուր իմիշ.

Տիւնքի կիւն հիչ պիր քիլիսէ այինի իճրա օլունմագսըզըն ճէնազէսի տէֆն օլունմուշ տըր.

Օրթաքէօյտէն մաթպաամըզա վարիտ օլան պիր վարագա տըր.

ՀԱՆԴԷՍ ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ

Գիւղիս Բարեսէր ընկերութեան Թատրոնին մէջ՝ երէկ կատարուեցաւ, Հըռիփսիմեան սանուհեաց մրցանակաբաշխութիւնը. Հանդիսավայրը զարդարուած էր Օսմանեան Ճօռոլօյով, դրօշակներով, եւ գաւիթօք, որոց ի մէջի կ'երեւէր վարժարանին հանգուցեալ բարերար խնամակալուհիներէն Նազլը Վահանեանի եւ Եղիսաբէթ Եուսուֆեանի պատկերներն։

Սոյն կրթական հանդիսին ներկայ կը գտնուէին Գեր. Սրբազանք Տ. Խորէն Լուսինեան, Տ. Վահրամ Մանկունի եւ Տ. Գարեգին Սրուանձտեանց, Գեր. Գէորգ Ծ. վարդ. Իւթիւճեան Արժ. Տաճատ վրդ. Ոսկանեան վերապատուելի Հարք՝ Սերովբէ Տէվրիշեան եւ Դաւիթ Նազարէթեան, նաեւ դաս պատուաւոր ազգայնոց, գրագիտաց, եւ Թաղեցի ծնողաց։

Աւարտին յարմար հանդիսակատարութենէ վերջ, խօսեցան Տիգրան էֆէնտի Եուսուֆեան, Ռէթէոս էֆ. Պէրպէրեան եւ Եղիա էֆ. Տէմիրճիպաշեան՝ իրենց ծանօթ պերճախօսութեամբ, եւ յետ ամենեցուն Խորէն Սրբազան փակեց հանդէսը օրհնութեամբ եւ բարեմաղթութեամբ։

ԱԶԳ

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ յԱՐՄԱՇ

Արմաշու Ս. Ուխտին վանական կառավարութիւնն հարկ կը համարի ծանուցանել բոլոր բարեպաշտ հաւատացելոց՝ որք Ս. Խաչի տօնին առթիւ պատրաստուած են երթալ յուխտ ի վանս Չարխափան Ս. Աստուածածնի, թէ որքան որ անցեալ տարի վանուց հիւրանոցներէն մին եւ գիւղին տուներուն կէսը այրուեցան, սակայն թէ վանուց մնացեալ հիւրանոցներուն եւ միաբանից թաղերուն մէջ, եւ թէ հրդեհէ ազատուած հարիւրէ աւելի տուներուն մէջ, իրենց պէտք եղած պատսպարանը կարող են գտնել, մանաւանդ որ վանական կառավարութիւնն ալ յատուկ միջոցներ ձեռք առած է ուխտաւորաց դիւրութիւններ աւելցնելու։

Նիկոմիդիոյէ յԱրմաշ ճանապարհին ապահովութեան դալով, թէպէտ ամեն ժամանակ հարկաւոր հսկողութիւններ կատարուած են, սակայն ուխտի օրերու համար տեղական կառավարութեան կողմանէ յատուկ միջոցներ ձեռք առնուած են թէ երթեւեկի ապահովութեան եւ թէ բազմութեան անդորրութեան համար։

ԱՆՎԷՐՍ
ՎԱԳԱՅԻ ՄԻՒՏՀԻՇԷՍԻ

Պէլճիգանըն Անվէրս շէհրինտէ վուգուա կէլէն վագաայի միւտհիշէի մալիւմ հագգընտա շէհրը մէզգիւրտէն աթիտէքի Թաֆսիլաթը ճէտիտէ վէրիլիյօր։

Պէլճիգա գրալը Լէօբօլտ՝ պուրայա միւվասէլէթ իտուպ, Սթօյօնպէրկ վէ Սէնթ Էլիզապէթ խասթախանէլէրինի զիյարէթ իթմիշ տիր։

Գրալը միւշարէլէյհ՝ պու խասթախանէլէրէ ազիմէթինտէ, եարալըլարըն եաթագլարը եանընտա տուրուպ, հէր պիրինէ Թալթիֆի սէօզլէր սէօյլէմէքտէ, վէ հէքիմլէր իլէ խասթալարա խըտմէթ իթմէքտէ օլան րահիպէլէրէ սուրէթը մախսուսէտէ պէյանը Թէշէքքիւր իտուպ, քէնտիլէրինի Թէշվիգ էյլէմէքտէ իտի։

Գրալըն պու միւնասէպէթլէ գազզէտէ օլանլար հագգընտա իպրազ էյլէտիկի հըսսիյաթը չէֆգաթքեարանէ՝ Անվէրս էհալիսինին ֆէվգէլատէ մէմնունիյէթինի մուճիպ օլարագ, հէր Թարաֆտա պէյանը միննէթտարի իտիլմէքտէ պուլունմուշ տըր։

Գրալ՝ էօլիւլէրին էնգազը ումումիյէյէ վազ օլունտըղը Մօթա Թէշհիրխանէսինէ տէ կիթմիշ տիր։ Միւշարէլէյհ՝ օրատա եաս հալինտէ պուլունարագ, պու վագաանըն քէնտիսինճէ մուճիպ օլտըղը Թէէսսիւր վէ Թէէսսիւֆի պէյան էյլէմիշ տիր։

Գրալը միւշարէլէյհ իգամէթկեահը օլան Լաէքէն քէօշկիւնէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէտիկի սըրատա, գազազէտէլէրէ Թէվզի օլունմագ իւզրէ Անվէրս պէլէտիյէ րէիսի Մ. տը Վաէզէ 12,000 ֆր. իթա իթմիշ տիր։

Պու տէհշէթլի գազա՝ ումում Պէլճիգա էհալիսինի բէք զիյատէ միւթէէսսիր իթմիշ օլտըղընտան, հէր Թարաֆտան իանէլէր կէօնտէրիլմէքտէ տիր։

Բարիզտէ Պէլճիգա սէֆարէթխանէսինտէ պիր իանէ տէֆթէրի աչըլմըշ օլտըղը կիպի, Վօլթէր կազէթասը տա Պէլճիգալըլարըն Ֆրանսայա կէօսթէրտիկլէրի Թէվէճճիւհէ մուգապիլ պիր ճէմիլէ օլմագ վէ հասըլաթը գազազէտէկեանա աիտ պուլունմագ իւզրէ սէրկիի ումումի տաիրէսինտէ միւքէմմէլ պիր չէնլիք Թէրթիպ օլունմասընը Թէքլիֆ էյլէմիշ տիր։ Պագը միւէսսէսաթը խայրիյէ մէնֆաաթընա գօնսէրլէր իթմէք իչին Պէլճիգայա կէլմիշ օլան Ֆրանսա աաքէրի մուզիգա պանտոսու տա վէրտիկի գօնսէրլէրտէն պիրինին հասըլաթընը գըսմէն Անվէրս գազազէտէկեանընա մախսուս իթմիշ տիր։

Պէրլինտէ վագը պիր Թէաթրօտա Անվէրս աֆէթզէտէկեանըրըն մէնֆաաթընա պիր օյուն իճրասը գարարլաշտըրըլմըշտըր տա չէհրը մէզգիւրտէն իշար օլունմըշ տըր։

Պրիւքսէլտէ խուսուսի պիր չէնլիք Թէրթիպի իչիւն բազար կիւնիւ շէհրը մէզգիւրտէ իճթիմա իթմիշ օլան Պէլճիգանըն խայրբէրվէր ճէմիյէթլէրի՝ էվվէլճէ մուգարրէր օլան չէնլիկին կէլէճէք սէնէյէ Թէէխիրիլէ պու սէնէ Անվէրս աֆէթզէտէկեանը իչիւն պիր չէնլիք Թէրթիպինի Թահթը գարարա ալմըշ տըր։ Իշպու ճէմիյէթլէրին էքսէրիսի՝ Անվէրսէ իանէլէր կէօնտէրմիշլէր տիր։

Անվէրս էհալիսի Թարաֆընտան իթա օլունան իանաթ իսէ, հատտ ու հիսապ խարիճինտէ տիր։ Եալընըզ Բրէքսէրբոէր Նամ կազէթանըն իտարէսի Թարաֆընտան 25,000 ֆր. ճէմ իտիլմիշ տիր։

Շիմտի արթըգ եանկըն պաստըրըլմըշ օլտըղը ճիհէթլէ, էսպապը զուհուրի հագգընտա Թէտգիգաթ իճրասը միւմքին իսէ տէ, ասըլ սէպէպի նէ օլտըղը հէնուզ էյիճէ անլաշըլամամըշ տըր։ Պագը զէհապ գավլինճէ, Գօրվիլէն ֆապրիգասընըն միւհէնտիսի հարիգին՝ ֆիշէնքլէրտէն հասըլ օլմայըպ, բէթրօլ կազընտան հասըլ օլտըղընը իսպաթ իտէպիլէճէկինի իտտիա էյլէմէքտէ իմիշ։ Սաիր պիր Թագրիր րիվայէթ տահա տէվէրան իտիյօր։

Բէթրօլ կազը տէբօլարընըն եանմասը խիթամ պուլմըշ տըր։ Պագը մահալլէտէն հէնուզ ալէվ չըգըյօր իսէ տէ, արթըգ Թէհլիքէ եօգ տըր։ Գազանըն զուհուրընտան շիմտիյէ գատար խարիճտէն Անվէրսէ կէլէնլէր 50000 քիշիյի կէչէր։ Տիւն չըմէնտըֆէր գումբանեասը՝ Թարիֆա խարիճինտէ օլարագ 20 գաթար իշլէթմէկէ մէճպուր օլմուշ տըր։ Պու սէպէպէ մէպնի բօլիս էֆրատընըն մըգտարը տա արթըրըլմըշ տըր։ Եանկըն մահալլինին էթրաֆընա պիր աաքէրի գօրտոն Թէշքիլ իտիլմիշ օլուպ, պու գօրտոնը եալընըզ կազէթա մուխպիրլէրինին կէչմէլէրինէ միւսաատէ օլունըյօր։

Եանկընտա եանանլարըն նաշլարը բէյտէրբէյ կէօմիւլտիկի կիպի, մէճրուհէն խասթախանէլէրէ նագլ օլունուպ օրատա վէֆաթ իտէնլէր տէ միւքէմմէլ ճէնազէ մէրասիմի իճրա օլունըյօր։ Էհալի մէրասիմտէ իանաթ իչիւն Թապըգալար վազ օլունուպ, հէր Թարաֆտան քիւլլիյէթլի բարա վէրիլիյօր։

ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընտա պէրվէճհը աթի օգունմըշ տըր.

Իճմալի ահվալ

Պու հաֆթա մուամէլաթը Թիճճարիյէտէ կէչէն հաֆթայա նիսպէթէն տահա զիյատէ րէվաճ կէօրիւլմիշ տիր։

Հաֆթա զարֆընտա եալընըզ 25000 քիլէ եումուշագ պուղտայ կէլտիկի հալտէ, 30000 քիլէ սաթըլմըշ օլտըղընտան, 25000 քիլէտէն իպարէթ օլան մէվճուտ՝ 20000 քիլէյէ էնմիշ տիր։

Կիրգա վէ Ազիմա պուղտայլարը՝ հիչ կէլմէյէրէք, մէվճուտըն ճիւմլէսի սաթըլմըշ օլտըղընտան, էլէճէվ պու պուղտայլարտան հիչ գալմամըշ տըր։

Արբա մէվճուտը՝ քեաֆի մըգտարտա տէյիլ տիր։ Հաֆթա սաթըշը՝ քիլէսի 10 ղը.տան Թրանսիթ (ագտարմա) սուրէթիլէ 3000 քիլէտէն իպարէթ տիր։ Խըթէյէն չօգ վար տըր։

Իսքէնտէրիյէյէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ պու հաֆթա 4000 չուվալ Մըսըր պուղտայը սաթըլմըշ տըր։

Գըյէսի 24 բարատան 30000 գըյէ եուլաֆ սաթըլմըշ տըր։ Բիւզուրա եուլաֆ եօգ տըր։

Քէբէք իւզէրինէ տաիմ րէվաճ վար տըր։

Ունա կէլինճէ, 2000 չուվալ մալ կէլտիկի հալտէ, 1500 չուվալ սաթըլտըղընտան, կէլէն մալ իլէ սաթըշ պէյնինտէքի ֆարգ օլան 500 չուվալ՝ մէվճուտա զամմ օլունարագ, պունը 7000 չուվալա չըգարմըշ տըր։

Բիւզուրա ֆասուլեա քեաֆի մըգտարտա տէյիլ տիր։ Րումէլի մալընտան պիր ազ սաթըլմըշ օլտըղընտան, էլէճէվ հիչ գալմամըշ տըր։ Վառնա մալընտան 600 չուվալ ֆասուլեա սաթըլմըշ տըր։ Ֆիաթ իւքսէլմէյէ մէյիլլի տիր։

Զանագգալէ մալընտան 450 չուվալ նոհուտ սաթըլմըշ տըր։

Քէթէն Թօխումը ֆիաթը իւքսէլմէքտէ տիր։ Քէնտիր Թօխումը՝ եուգ(?) իւսթիւ պրագըլմըշ հալտէ տիր։ Պիլաքիս խաշխաշ Թօխումը բէք զիյատէ արանմագտա իսէ տէ, մէվճուտ մալ եօգ տըր։ Գուշ եէմի սաթըշը՝ Րումէլի մալընտան 2000 չուվալտան իպարէթ տիր։

Իխրաճաթա մախսուս մահսուլաթըմըզըն պաշլըճալարընա կէլինճէ, Թիֆթիք բիւզաասընտա տախմա րէվաճ կէօրիւլմէքտէ տիր։ Գըյէսի 14—15½ ղը.տան 800 պալէա մալ սաթըլմըշ տըր։ Ալէա ճինս մալըն գըյէսի 16—16¼ ղը.ա սաթըլմըշ տըր։

Հաֆթա զարֆընտա 31 սանտըգ աֆիօն սաթըլմըշ տըր։ Գունըն 15 սանտըղը գըյէսի 163—167 ղը.ա Պալըքէսիր վէ 2 սանտըղը գըյէսի 145տէն սէչմէ կէյվէ, վէ 10 սանտըղը՝ գըյէսի 138 ղը.ա Գարահիսար սըրա մալընտան, վէ 4 սանտըղը՝ գըյէսի ճինսինէ կէօրէ 170—180տէն սըրա մալընտան Զիլէ վէ Թօգաթ աֆիօնը տըր։

Խալը բիւզաասընտա տախի ախզ ու իթա վուգուա կէլմիշ տիր։ 2000 ատէտ եէնի վէ 300 ատէտ էսկի Շիրվան սէճճատէսի վէ մէթրօսը 13 ֆր.տան 2500 մէթրօ Ֆէրաղան, վէ միւշթէրի իլէ սաթըճը պէյնինտէ գարարլաշտըրըլան ֆիաթ իլէ 300 ատէտ ճէճիմ վէ 200 Անատօլու քիլիմի սաթըլմըշ տըր։

41 չուվալ քիթրէ սաթըլմըշ տըր։ Գունըն 11 չուվալը՝ գըյէսի 13½ ղը.տան Ճալը քիթրէսի, վէ 21 չուվալը՝ գըյէսի 15¼ ղը.տան սարը, վէ 9 չուվալը տախի գըյէսի 16½ ղը.տան Թապլի քիթրէ տիր։

Ագթարմա սուրէթիլէ 400 չուվալ գուրու ֆընտըգ սաթըլմըշ տըր։

Գօզա մէվճուտը 600 գըյէ տէյինմիշ(?) Տիյարպէքիր գօզասընտան իպարէթ օլուպ, ֆիաթը 30 ղը. տըր։ Կիւրճի իբէկի մէվճուտը 27 վէ Իթալիա իբէկի մէվճուտը տախի 10 պալէա օլուպ, գըյէսի 132½ ղը.տան 3 պալէա եանի 250 գըյէ Իթալիա իբէկի սաթըլմըշ տըր, վէ զիյատէսիյլէ արանմագտա օլան Իրան իբէկի եօգ տըր։

Գըյէսի 6¾—7¼ ղը.տան 53 չուվալ Գայսէրիյէ ճէհրիսի սաթըլմըշ տըր։

Քէնտիր իլէ մազի հագգընտա շայանը զիքր հիչ պիր չէյ օլմայըպ, հէր իքիսի տէ տուրկուն պիր հալտէ տիր։

Գանթարիյէ մալընա կէլինճէ, 600 չուվալ գահվէ սաթըլմըշ տըր։ մէվճուտը 6000 չուվալտան իպարէթ տիր։ Գահվէ ֆիաթը 11½-13½ լիրայի Օսմանի տիր։

Շէքէր ֆիաթը էնլիյօր։ Մահալը միւխթէլիֆէ մալընտան շէքէր մէվճուտը 15000 չուվալ տըր։ Սաթըշ՝ հէր վագըթքի կիպի տիր։

Հինտ բիրինճինին ֆիաթը իւքսէլմէքտէ տիր։ 120 ղը.տան Րանկուն վէ 142-150 ղը.տան Ճաբօն բիրինճի սաթըլմըշ տըր։ Հինտ բիրինճի ախզ ու իթասընտա րէվաճ վար տըր։

Իսքիլէրտէն րօմ բիւզաասընտա շայանը զիքր հիչ պիր չէյ եօգ տըր։ կէչէն հաֆթա մէսիլլի ազ մալ կէլտիկինտէն նաշի իսբիրթօ մէվճուտը քեաֆի մըգտարտա տէյիլ տիր։

Կազ սաթըշը զիյատէ տիր։ Ագթարմա իչիւն Րուս կազընըն ֆիաթը՝ 22, կէօմրիւք րէսմի իլէ պէրապէր 24 ղը. տըր։

* *

Եունան հիւքիւմէթի՝ Իզմիր վիլայէթինտէն Եունանիսթանա բաչավրա կիրմէսինի եէնի էմրէ գատար եասագ իթմիշ տիր։ Պու Թէտպիրին՝ «տանկ» սըթմասընըն Եունանիսթանա սիրայէթինտէն մէն իթմէք մագսատըյլէ իթթիխազ գըլընտըղը րիվայէթ օլունըյօր։

* *

Իզմիրտէ ֆիլօգսէրայա գարշը իթթիխազ օլունան Թէտապիրին էյճապ իթտիրտիկի մէսարիֆէ գարշըլըգ օլմագ իւզրէ պու սէնէ տախի իւզիւմին պէհէր գանթարընտան 40 բարա ֆազլա րէսմ ալընաճաղը Իզմիրտէն եազըլըյօր։

ՀԱՄՊՈՒՐԿ-ՄԻՆԻԽ
ՄՈՒԹՈՒԹԱՀԸՏ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Համպուրկ-Մինիխ մութթահըտ սիկուրթա գումբանեալարըյլա Գատըքէօյ սէքէնէսինտէն Մ. Խ. Անասթասիատիս արասընտա Թէհատտուս իտէն վէ կէչէնտէ կազէթամըզտա պէյան ու իլան օլունան հատիսէ՝ մէզգիւր գումբանեալար աճէնթէսի Գաւնիկ Աստուածատուր էֆէնտի Թարաֆընտան Մէսաժէր Օրիանթալ կազէթասընտա միւնտէրիճ մուֆասսալ պիր մէքթուպլա կիւզէլճէ իզահ իտիլմիշ օլմաղլա, կազէթանըն մուգատտէմէսինէ մէքթուպը մէզգիւր պէրվէճհը աթի Թէրճէմէ վէ նագլ օլունուր.

Իշպու գումբանեա իլէ Գատըքէօյ սէքէնէսինտէն Մ. Խ. Անասթասիատիս արասընտա Թէհատտուս իտէն միւնազաայա տաիր կէչէն օգուստոս զարֆընտա պիր գաչ ֆըգրա նէշր իթմիշ իտիք։ Պու մէսէլէյէ տաիր մէզգիւր Մ. Անասթասիատիսին մէնաֆիինի բաքէնտար օլմուշ գաննը իտէրէք, մէրգումը միւտաֆաա իթմէք մագսատը իլէ պուլունմըշ տըր։

Ալէլգատար օլան գումբանեալարըն աճէնթէսի Մ. Գաւնիկ Աստուածատուր՝ պու կիւն պիթարաֆլըգ մէսլէքիմիզէ տավէթ օգուտըղընտան, մուամէլէյի իշպու կազէթա վասըթասըյլա միւտաֆաայի նէֆստէն մահրում իթմէյէ հագգըմըզ եօգ տըր։

Պունընլա պէրապէր Մ. Խ. Անասթասիատիսին մէնաֆիինի տախի կէօզլէթիպ, էկէր արզու իտէր իսէ ճէվապ իթմէսինէ եինէ հագգը օլտըղընը պէյան իտէրիզ.

«Մուսյիւ էֆէնտի,

«Մէսաժէր Օրիանթալ՝ օգուստոսու 3, 9 12 վէ 17 Թարիխլի նիւսխալէրինտէ, Տէրսաատէթ վէքիլլէրի օլտըղըմ Համպուրկ-Մինիխ գումբանեալարընըն Գատըքէօյ սէքէնէսինտէն Մ. Խ. Անասթասիատիս միյանընտա միւթէհատտուս միւնազաայա տաիր միւխթէլիֆ պէնտլէր նէշր իտիլմիշ օլմաղլա, հագիգաթը հալէ իլան իչիւն պէնիմ տախի իթայի ճէվապա հագգըմ օլտըղընը Թաստիգ իթմէնիզի, վէ ճէվապըմըն զիքր օլունան գումբանեալար ալէյհինտէքի մէգալէլէրի Թէարրուզքեարանէյի գապուլ իտէն աինը սուրէթտէ էյլէմէնիզի րիճա իտէրիմ։

«Տօղրուտան տօղրույա ճէվապէն էվվէլա շունը պէյան իտէրիմ քի, «1877տէ Համպուրկտա միւթէշէքքիլ եանկըն սիկուրթա Գումբանեասը» «Մինիխ սիկուրթա Գումբանեասըյլա» պիրլէշէրէք, Տէրսաատէթտէ միւթէֆէֆիգէն իճրայի մուամէլէ իթմէքտէ տիրլէր։ Սէրմայէլէրի 8,000,000 ֆր. օլուպ, իհթիյաթ աքչէլէրի՝ 5,000,000ը, վէ վարիտաթլարը 10,000,000ը Թէճավիւզ իթմէքտէ տիր։ Պէօյլէճէ էհալիյէ 13,000,000 ֆրանգը միւթէճավիւզ Թէէմինաթ կէօսթէրիլմէքտէ օլտըղընտան, մէզքիւր գումբանեալար՝ Սթամպօլըն էն սաղլամ սիկուրթա գումբանեալարընտան սայըլապիլիրլէր։

«Մ. Խ. Անասթասիատիս՝ Գատըքէօյիւնտէ Տէյիրմէն մահալլէսինտէքի խանէսինի, իտտիա օլտըղը իւզրէ ֆահիշ պիր ֆիաթլա տէյիլ, իլլա տիկէր պաշգա գումբանեալարըն ֆիաթը մուգաննէնէսի օլան 100տէ 2 ֆիաթլա 9200 ֆրանգա եանկըն Թէհլիքէլէրինէ գարշը պիզիմ գումբանեալարտա սիկուրթայա գօյմուշ իտի։

«Խանէի մէզքիւր՝ կէչէն մայիս 8տէ միւհթէրիգ օլմուշ տըր։ Իմզա օլունմուշ օլան մուգավէլէնամէնին 9ընճը մատտէսինին 1ինճի ֆըգրասընտա —«Սիկուրթա՝ մալ սահիպի իչիւն պիր մէնպաը մէնֆաաթ օլամազ։ Սիկուրթանըն մագսատը եէկեանէսի՝ սիկուրթա օլունան վէ բալինէտար(?) օլան էմվալ ու էշեանըն հարիգտէն էվվէլքի գըյմէթլէրինի Թազմին իթմէքտէն իպարէթ տիր։»— տէյու եազըլմըշ, վէ 2ինճի ֆըգրասընտա տախի —«Սիկուրթա իտիլէն մըգտարը մէպալիղ՝ մուխամմինլէր Թարաֆընտան Թաստիգ իտիլմիշ օլուն օլմասըն, սիկուրթա իտիլէն էմվալ ու էշեանըն վիւճուտ ու գըյմէթինի Թաստիգ վէ եա իսպաթ զըմնընտա սիկուրթա սահիպի Թարաֆընտան իրաէ ու Թէրմիյան իտիլմէզ։ Մէպալիղը մէզքիւրէ՝ գումբանեալարըն սիկուրթա սահիպի միւվաճէհէսինտէքի [illegible] եալընըզ Թայինն ու իրաէ իտէր։»— տէյու միւսէճճէլ տըր։

«15ինճի մատտէ-«Գումբանեալար՝ [illegible] Ումումի Աճէնթէ մէրքէզինտէ մէզքիւր Թազմինաթը Նագտէն Թէէտիյէ իտէրլէր։» Տէյու եազըլը տըր։

«Մ. Անասթասիատիս՝ հարիգտէն պիր գաչ կիւն սօնրա քէնտիսինէ ալէլհիսապ 50 ատէտ Օսմանլը լիրասը վէրէրէք կէօյա չու սօն մատտէնին աչըգտան աչըգա մուխալիֆ հարէքէթտէ պուլունմուշ օլտըղըմըզ իչիւն էլէճէվ պիզի Թազլիլ(?) իտիյօր։ Պիր քիմսէ՝ պիզէ միւրաճաաթ իտէրէք, բէք զարուր գալմըշ օլտուղընը պէյան, քէնտիսինէ սէրիան իանէ իթմէքլիկիմիզի մուսիրրէն րիճա իտէր իսէ, վէ պիր հըսսիյաթը ինսանիյէթքեարանէյէ մէպնի պիզ տէ իսթէտիկի մէպլաղը իթա իտէր իսէք, Թայինն իտիլմէմիշ պիր Թազմինաթա(?) մագսուպ օլմագ իւզրէ վէրտիկիմիզ պարայը Թազմինաթ իտտիասընա պիր պէլկէ(?) գըլմագ գաապիլ մի։

«Պունտան մաատա, հիւքիւմէթը մահալլիյէ՝ մէրգում սիկուրթա սահիպինին Թահթը իսթինթագա ալըպ, Թահգիգաթը իչ այ տէվամ իթմիշ վէ Թէտգիգաթը մէզքիւրէ նէթիճէսինտէ պէլքի պիզճէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ օլմաղլա, էկէր պու մուամէլէ վագը օլմուշ օլսա իտի, Թայինն օլունան սիկուրթա մէպլաղը Մ. Խ. Անասթասիատիսէ Թէէտիյէ իտէճէք իտիք։

«Իմզալանմըշ օլան սիկուրթա պէտէլինին իւզէրինէ 100տէ 25 վէ եա 50 Թէնզիլ Թէքլիֆ իթմիշ օլտըղըմըզ հիչ ասլ ու էսասը եօգ տըր։ Պիզ եալընըզ մէրգում սիկուրթա սահիպինին մուգավէլէնամէտէ (բօլիչէ) իրաէ օլունան Թարիգը իսթիգամէթտէն այրըլմամասընը վէ օրատա միւնտէրիճ շէրաիթի գապուլ իթմէսինի Նասիհաթ վէ Թէքլիֆ իթմիշ իզ տիր։

«Օգուստոս 3 Թարիխլի նիւսխանըզտէ պէյան օլունտըղընա կէօրէ, պու մէսէլէտէ հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ իթմէքտէն պիր նէթիճէ հասըլ օլմազ, զիրա պուրատա վէքիլլէրի պուլունան էճնէպի սիկուրթա գումբանեալարընըն հիչ պիր Թէմինաթլարը եօգ տըր։ Պիզ պու պապտա ճէվապ օլարագ քէնտի հագգըմըզտա շունը պէյան իտէրիզ քի, Տէրսաատէթտէ պանքէրլէրիմիզին գասասընտա 400 Օսմանլը լիրասընտան չօգ զիյատէ բարամըզ վար տըր։ Պինաէնալէյհ Մ. Անասթասիա-

---

(193)

ԳԸՋԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Գօնաղըն տուվարլարը՝ սալօնէ տուվարլարը կիպի գըրմըզը լէքէլէրլէ էօրթիւլմիշ օլուպ, մատմազէլ Մարթ տախի՝ իւզէրինտէ գան լէքէլէրի պուլունան պէյազ պիր ֆիսթան կիյինմիշ օլտուղը հալտէ օ մէնհուս խանէնին պիր բէնճէրէսինտէն գաչմաղա չալըշըյօր իտի իսէ տէ, նէֆէսի քէսիլիպ եէրէ տիւշմէքտէ, վէ Բօլ եինէ սօուգ սօուգ Թէրլէմիշ վէ սըգընթըլը տիւշար օլմուշ օլտուղը հալտէ Թէքրար ույանմագտա իտի։

Բօլ՝ օ կէճէ պօյունճա պէօյլէճէ մուզտարիպ օլուպ, չաֆագ աթմաղա պաշլատըղը սըրատա պիր իքի սաաթ գատար պիր ազ իսթիրահաթ իտէպիլտի։

Րէյմօն՝ օղլունըն եանընտան այրըլըր այրըլմազ քէնտի օտասընա չէքիլիպ ճէնապը Հագգա Թէշէքքիւր իթմիշ իտի։

Բօլըն՝ Բօր Գրէթէյլտէն միւֆարէգաթ իթմէք խաթըրըյլէ Րէյմօնըն շիւպհէլէնտիկի սըրրա միւթէալլիգ օլտուղընա բէտէրը մէրգում հէր նէ գատար գանաաթ հասըլ իթմիշ իտի իսէ տէ, օղլունըն տէրհալ քէօյտէն այրըլմագ մէյլինէ տէ մէմնուն օլմագտա իտի, զիրա պու սուրէթլէ քէնտիսինին կէճէլէրի միւթէմատիյէն տիւշար օլտուղու հալի օղլու կէօրմէյէճէկ վէ Թէաճճիւպ իտիպ սէպէպինի արաշթըրմաղա չալըշմազ իտի։

Հիչ օլմազսա, Բօլըն Բարիզէ կէլմէսինէ տէկին ահվալին պաշգա պիր րէնկ ալաճաղը մէմուլ իտի։

Ֆրօմանթալ՝ էվլատընը բէք սէվէր իտի։

Տիւնեատա սէվէճէք անտէն պաշգա քիմսէսի օլմատըղընտան, իւմիտի, հայաթը Թէքմիլ անտէ իտի։

Օ նազիք պէտէնլի տէլիգանլըտա միւշահէտէ իթտիկի Թէպէտտիւլը Նահիֆ հալի՝ Րէյմօնը բէք պէօյիւք պիր տէհշէթէ տիւշար իթմիշ իտի։

Րէյմօն՝ վագըթ վագըթ էօյլէ զանն իտէր իտի քի օղլու վէֆաթ իթմիշ, Թապութ տէրունինէ գօնուլմուշ վէ մէզարա կէօթիւրիլիպ մէզարճըլար Թարաֆընտան իւզէրինէ քիւրէք քիւրէք Թօբրագ աթըլմագտա պուլունմուշ տըր։

Բէտէրը մէրգում պիհուտէ ույումաղա չալըշըպ, ույգուսը պիր տիւրլիւ կէօթիւրմէզտի։

Իւզէրինտէ սէրիլմիշ օլտուղու գարեօլատան աչաղը աթլայըպ պիր բէնճէրէ աչտը, վէ պալգօնըն տէմիրլէրինէ տայանարագ, կէճէնին սէրինլիկինտէն պիր ազ սիւքիւնէթ պուլմագ իւմիտինտէ պուլունտու իսէ տէ, ույգուսը կէլմէտիկի կիպի մէմուլ իթտիկի պու սիւքիւնէթ տախի հուսուլ պուլմատը։

Տամարլարը հարարէթտէն եանմագտա, գուլագ Թօզլարը շիտտէթլէ չարբըլմագտա վէ պօղազընըն տէլիյի գուրումագտա վէ զիհնինի բէյ տէր բէյ գարա գարա տիւշիւնճէլէր գուշաթմագտա իտիլէր։

Րէյմօն՝ քէնտի քէնտինէ.—Եիւրիւմէլիյիմ . . . Պէնի մահվ իթմէքտէ օլան պու մանէվի ֆէնալըղա եալընըզ հարէքէթլէ գալէպէ չալընապիլիր . . . —տէտի, վէ գայէթ սէրիան կիյինտի։

Օ արա չաֆագ սէօքմէքտէ օլմաղլա, Րէյմօն Ֆրօմանթալ էվտէն տըշարը չըգըպ րըխթըմլարա տօղրու կիթտի վէ պաշընը էօնիւնէ ասարագ աղապիլտիյինէ եուրիւմէյէ պաշլատը վէ պէօյլէճէ եէնի մէմուրիյէթինին իւզէրինէ եալընըզ տիւշիւնճէլէրի զիհնինտէն տէֆ իթմէկէ չալըշտը։

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ, մէմուրիյէթը մէզքիւրէ՝ քիթապ խըրսըզլարընա եաթագլըգ իթմէքտէ օլան էսկի քիթապ սաթըճըսը Անթուան Ֆօվէլի պուլուպ հիւքիւմէթէ Թէսլիմ իթմէքտէն իպարէթ իտի։

Րէյմօնըն էվտէն տըշարը չըգտըղը զէման բէք էրքէն օլտուղընտան, Բարիզ սօգագլարընտա ին ճին Թօբ օյնայօր իտի։

Եալընըզ րահտէ Ֆրօմանթալ՝ էօթէ պէրի պագըպ ատամլարա րասթ կէլտի իսէ տէ, անլէրի կէօրմէքսիզին եօլունա տէվամ իթտի։

Րէյմօն Ֆրօմանթալ՝ տիւշիւնճէլէրինէ տալմըշ օլտուղու հալտէ, նէրէյէ կիթտիկինի պիլմէյէրէք միւթէմատիյէն տօղրու եուրիւմէքտէ իտի։

Շարգ Թարաֆընտա կէօք եիւզիւ աղարմաղա պաշլատըղը սըրատա, չարպագ նագլիյէսինէ մախսուս օլան վէ իլք ագշամ «Անթրբօ» լիմանընտա պօշալթըլան ազըր պիր մավունանըն սահիպի՝ պէրմուճիպ ատէթ մէզքիւր մավունանըն կէրի Թարաֆընտաքի գամարատա եաթմըշ օլան Թայֆալարընը ույանտըրմաղա կէլէրէք, իսկէլէ Թախթասը վասըթասըյլա րըխթըմտան մավունայա կէչտի վէ գամարանըն գաբուսընը եումրուգլայարագ, պիւթիւն գուվվէթիյլէ տէ սէսլէտի, զիրա եօրկուն հալլէրի եաթըպ ույումագտա օլան ատամլարը ույանտըրաճագ իտի։

—Էյ՛, չօճուգլար . . . հայտէյին գալգըն . . . սապահ օլտու, վագըթ կէչիյօր . . . —տէյու պաղըրտը։

Պու սէսլէնիշին իւզէրինէ իչէրտէքի հէրիֆլէր աճալ աճայիպ սէսլէրլէ խումուրտանմաղա պաշլատըլար։

Պու խումուրտանըշլար շիւպհէսիզ ճէվապ մագամընտա օլուպ, պիր ազ սօնրա տա գամարանըն գաբուսը աչըլտը։

Իւչ նէֆէր իրի եարը ատամլար՝ էսնէյէրէք, կէօզլէրինի օվալայարագ, կէօվտէլէրինի իւզէրինէ չըգտըլար։

Անլէրտէն պիրի՝ քէնտիլէրինի ույանտըրան ատամը սէլամլայարագ.—Կէճիքթի՞ք մի, ուսթա.—տէյու սուալ իթտի։

Ուսթա.—Խայր, չօճուգըմ, լաքին մավունայը րըմօրքէօր վափօրընա պաղլամագ իչիւն հազըր վէ միւհէյյա տուրմագ վագըթ կէլմիշ տիր . . . Րըմօրքէօր Թամ սաաթ տօքուզտա իշլէմէկէ պաշլար . . .

Թայֆալար.—Էօյլէ իսէ տէմիրի գալտըրալը՞մ մը.

Ուսթա.—Էվէթ, հէր չէյի հազըր պուլունտուրունուզ . . . րըմօրքէօրըն եանընա վարմագ իչիւն քիւրէքլէրի հազըրլայընըզ . . . Սաաթ իքիյի կէչմիշ տիր, չաբուգ իտինիզ։

Թայֆալարտան էն էվվէլ սէօզ սէօյլէյէն.—Գօրգմա, ուսթա, շիմտի հազըրլանըրըզ . . . —տէտի վէ պատէհու րէֆիգլէրինէ խիթապէն իլավէ մէգալ իտէրէք.—Հայտէյին պագալըմ, արգատաշլար . . . Սէն, Ժօլիվէ, մավունայը իլէրիյէ սիւր, շիմայը գօյվէրինիզ։

Ժօլիվէ.—Բէք էյի, արգատաշ, պիր տագիգալըգ իշ տիր պու.—տէտի վէ իլէրիյէ սիւրմէք իչիւն մավունանըն պաղլը օլան արգա Թարաֆընա տօղրու իլէրլէտի իսէ տէ, պիրտէն պիրէ տուրուպ պիր նազարը հայրէթ ու տիգգաթլա մավունանըն տիպինէ պագտը։

(Տէվ-ը)

տիս՝ էկէր քէնտի մէնաֆիինէ մու-վաֆըգ կէօրիւր իսէ տավասընը մահքէմէլէրտէ րուլէթ ու Թէօվլիէ իթտիրէպիլիր։ Պու պապտէ քէնտի-սինէ տահա պէօյիւք պիր Թէէմի-նաթ վէրմէք իչիւն, իսթէտիկի եէր տէ—վէ հաթթա սիզին եանընըզտա պիլէ, միւէլլիֆ էֆէնտի, — հազըր սարիէի զանն իթտիկի 400 Օսմանլը լիրասընը տէբօզիթօ իթմէյէ հազըր վէ միւհէյեաըըզ։

«Տիննատա հիչ պիր գումբանեա եօգ տըր քի, միւհիմերէգ օլան էպ-նիյէնին սիկուրթա պէտէլինի Թէէ-տիյէտէն էվվէլ էպնիյէի մէզքիւրէյի մուխամմինլէրէ Թախմին իթտիրմէք իսթէմէսին. եէթէր քի, սիկուրթա սանհիպինին Թալէպը մախսուսը իւ-զէրինէ Թախմինը մէզքիւր՝ ազտէմ ճէ իճրա իտիլմիշ օլմասըն։ Էկէր էվ-վէլճէ Թախմին մուամէլեսի իճրա օ-լընմըշ իսէ, հարիգ վուգուընտա մէպլաղը մուայյէնին պէհէմէհալ իթա օլընմասընա գումբանեա իմ-րաֆընտան մուվաֆագաթ օլընտը-ղը՝ մուգավէլէնամէտէ մուհարրէր տիր։

«Սիզին օգոստոս 12 թարիխլի պէն-տինիզ՝ Թահգիգաթը վագըայա միւ-Թէալլիգ օլան մուամէլաթը Թէմա-մըյլա Թաղէիր ու Թէպտիլ իտիյոր։ հարիգ՝ վագըա Մ. Անասթասիատի-սին խանէսինտէն զուհուր իթմէմիշ տիր, լաքին չիւպհէսիզ հազգ սըզ օ-լարագ մէրգումըն տօղրուտան տօղ-րույա եանկընա եարտըմ իթմիշ օ-լըղընը գօմշուլարը պէյան ու իխ-պար իթմիշ օլտուգլարընտան, քէն-տիսինին միւսթանթիգ Թարաֆըն-տան Թահթը իսթինթագա ալընմա-սը իճապ իթմիշ տիր։ Տիկէր հէր հանկը սիկուրթա աճէնթէսի օլսա իտի, պու վագաատա պէնիմ կի-պի հարէքէթ իտէճէքտի, եանի նէթիճէի Թահգիգաթա պէքլէյէ-ճէքտի։ Մամաֆիհի Մ.Ւբէր Օէէ-նէրըն իլանընա բաղմէն Թահ-գիգաթը մէզքիւրէնին իճրասընը պէն Թէչվիգ իթմէյիպ, պիլաքիս մէնը մուհաքեմէսինի Թալէպ իթմի-չիմ տիր։ Պու խուսուս՝ կազէթայա վէրիլէն տիկէր մալիւմաթըն տօղրը-լըղընը իսպաթ իտէր։

«Միւհիմերէգ օլան պիր էմլաքտան արթըգ հիչ պիր էսէր գալմատը-ղընտան գըյմէթը սանհիպինի իթախ-մին իթմէք մուհալ օլտուղընը օգոստ. 12 թարիխլի Նիւսխէնիզտէ պէյան իտէյօրսընըզ։ Միւգթէտիր գալֆա-լար՝ պու Թախմինի քէմալը հազզ ու ատալէթլէ իճրա իթմէկէ գատըր օլտուգլարընը պէյան իտինէճ, ար-Թըգ պու նօգթա իւզէրինէ միւպա-հասա պէնճէ պէյհուտէ վէ զաիտ տիր։ Պու պապտէքի չահատէթլէրի էհէմմիյէթտէն խալի օլմայան գօմ-շուլարըտան մաատա, գալֆէ հարիգ Մ.Անասթասիատիսին խանէսինի Թա-միր իտէն պազը գալֆալարըն տախի չահատէթի վար տըր։ Մէրգումուն գալֆալար՝ արսանըն մըգտարընը, խանէնին ինշա օլընտըղը Թարիխի վէ պինանըն ճէսամէթ ու էհէմմիյէթի-նի էսաս իթթիխազ իտէրէք, խա-նէի մէզքիւրըն գըյմէթինի Թախմին իտէպիլիրլէր։

«Սիկուրթա մուգավէլէնամէսի (բօ-լիս) մուհթագա պիր գօնթրաթօ օ-լուպ, կէրէք սիկուրթաճը վէ կէրէք սիկուրթա սանհիպի իչիւն Թէահհիւ-տաթը միւթէգապիլէյի հավի տիր։ Սիկուրթա սանհիպի՝ Թէահհիւտա-Թընը իյֆա իթմէտիկի Թագտիրտէ, գումբանեայը տա քէնտի Թէահհիւ-տաթընը իճրա իթմէքէ մէճպուրի-յէթինտէ պուլընմազլար։ Մ. Անաս-Թասիատիս՝ սիկուրթա մուգավէլէ-նամէսինի եանկընտան սօնրա հիյնը իրաէսինտէ Թէէտիյէ օլընաճագ պիր բօլիծա զանն իտիյօր։ Գումբանեա-լարըն պախթընտան իչ պէօյլէ տէ-յիլ տիր։ Պալատէ զիքր օլընան 9ըն-ճը մատտէնին ահքեամը՝ գումբան-եալարը քեարճըլըգ (սէքիւլասիօն) մանօվրալարը ալէյհինտէ հըմայէ վէ մուհաֆազա իտէր։ Գումբանեա՝ սի-կուրթա քեաղըտընտա իրաէ օլուն-մըշ օլան մըգտարը մէպլաղը գա-տար խասարաթըն Թազմինինէ միւ-Թէահհիտ տիր։ Լաքին խասարա-Թը մէզքիւրէ՝ պատէթթահգիգ, է-կէր սիկուրթա քեաղըտընտա իմզա-լանմըշ օլան մէպլաղըն մատուննընտա իսէ, սիկուրթա սանհիպի՝Թէմէթթիւէ գայըրըշմամըզ, վէ գումբանեա՝ եա-լընըզ խասարաթըն գըյմէթը սահի-հէսինի Թէէտիյէ իտէր։ Պաչգա տիւրլիւ եարըլսա, պէօյիւք սուի իս-Թիմալաթա մէյտան վէրիլմիշ վէ էհլիյէթը ումումիյէ աղըր Թէհլիքէ-լէրէ տիւչար իտիլմիշ օլուր։

«Թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզ-րէ մէնաֆիի մէմլէքէթի կէօզէթէն պիր կազէթա օլան Մ.Ւբէր Օէէնէրըն կազէթասը՝ պէնտլէրինին նէթիճէ-սինտէ, աֆէթզէտէ օլան հէր սի-կուրթա սանհիպինին հազզը օլսուն օլմասըն տէրհալ Թազմինաթըն ա-լապիլմէսի իչիւն սիկուրթա գում-բանեալարընը Թէէմինաթ իթասընա մէճպուր իթմէք խուսուսընտա հիւ-քիւմէթը մահալլիյէնինինազարը տիգ-գաթընը տավէթ իտիյօր։

«Տօղրուտան տօղրույա վէ եա պիլվասըթա եանկընա եարտըմ իթ-միշտէն սօնրա իրաէսինէ մէճպուր օլտուգլարը տէլիլ ու իսպաթլարը գումբանեալարա կէօսթէրմէք իս-Թէմէյէն, վէ պիր Թարաֆտան սի-կուրթա գումբանեասըյլա աճէնթէ-լէրի ֆասլ ու ղէմմ իթմէք իւզրէ կա-զէթալարա եալան եանլըշ պէնտլէր եազտըրան վէ տիկէր Թարաֆտան Թէհտիտաթ վէ վէսաիթը զէճրիյէ իլէ անլէրի իխաֆէ իտէն պազը սի-կուրթա սանհիպլէրի իւզէրինէ տախի հիւքիւմէթին Նազարը տիգգաթը ճէլպ ու տավէթ օլընսա մուվաֆըգը ագլ ու մանթըգ օլուր։

«Նէթիճէի քէլամ, միւէլլիֆ էֆ. պիզ գումբանեալարըմըզըն Նիզամա-Թընը իճրայէ գարար վէրմիշիզ տիր. իյֆաի վէզայիֆիմիզտէ Թէքեասիւլ իթմէյէճէյիզ. Նէ Մ. Խ. Անասթասի-ատիսին լիսանը պէտխահանէսի վէ նէ տախի պազը տէնի բագիլէր՝ Գումբանեալարըմըզըն գարարը սա-պիթէսի օլան Թարիգը ատալէթ ու հազգանիյէթտէն պիզէ ինհիրաֆ իթտիրէմէյէճէքլէր տիր։

«Պիզիմ սիկուրթա մուգավէլէմիզ ահքեամընա Թէվֆիգան, սիկուր-Թաճը իլէ սիկուրթա սանհիպի արա-սընտա միւԹէհատտըս պիլճիւմլէ տավա վէ Նիզա՝ Ալէմանիա գօնսօլա-Թօսը Թարաֆընտան բույէթ ու Թէօվլիէ օլընմագլաղըմ կէլիպ, եալը-նըզ գումբանեալարըմըզ Թարաֆըն-տան ատէմը Թէէտիյէ վուգուը նէ-Թիճէսի օլան տավալար՝ հիւքիւ-մէթը մահալլիյէնին մուհաքեմէսինէ Թէրք օլընմըշ տըր։

«Մուէլլիֆ էֆէնտի, մէմուլ իտէ-րիմ քի, իչպու իյզահաթը մէչրուա-նէ վէ միւսթագիմանէմիզ՝ Մ. Խ. Անասթասիատիսին Համպուրկ-Մէտտէ սիկուրթա գումբանեալարը իլէ ան-լէրին աճէնթէսի ալէյհինտէ վագը օլան Թէարրուզաթ ու Թէսալլու-Թաթը՝ սըրֆ վահի վէ քեազիպ, վէ միւԹալէպաթը խայալի օլտըղընա, վէ միւԹալէպաթ վէ միւտաաիյաթը մէզքիւրէ հազզը օլմագ իչիւն քէն-տիսինին իմզասընը հավի օլան սի-կուրթա քեաղըտընտա.քի չէրաիթ վէ մուամէլաթը լազըմէյի իճրատէն պաչգա չարէ պուլընմատըղընա սիզի իգնա իթմէյէ քեաֆի օլաճագ տըր։

Համպուրկ-Մէտտէ մուԹթահիտ
գումբանեալարըն Տէրսաատէթ
վէքիլի
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Գալաթա 29/8 1889

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Սուրիա վիլայէթի Րէժի նազըրը Ասըմ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ րիւթպէի ուլա սընֆը էվվէլի,

Բուսիատա վագը Թայզան պաշ չէհպէնտէրխանէսի գանչէլէրիկի՝ Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի իւ-Թիչարէ գալէմի խիւլաֆասընտան Հասան Հայտար պէյէ,

Գօնեա վիլայէթի տախիլինտէ քեալին Պօր գազասը գայմագամլը-ղը՝ Մուտուրնու գայմագամը սապըգ Ալի Շէվգի էֆ.յէ,

Ճումաա գազասը գայմագամը Իզզէթ պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Նէվրէգօպ գազասը գայմագամը Նուրի պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընը-ֆը միւթէմայիզի,

Հալէպ խանէտանը գատըմինտէն Վէյսի բաշզադէ Էչրէֆ պէյէ րիւթ-պէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Ածըրպպալի միւլքիյէտէն Հիճազ ֆըրգայի ասքէրիյէսինէ մէնսուպ 65ին-ճի ալայըն պիրինճի Թապուրը Թէ-պապէթինտէ պուլընան Ալի էֆ.յէ րիւթպէի սալիսէ,

Հալէպ վիլայէթի մէրքէզ պիտա-յէթ մահքէմէսի րէիսը էվվէլիկի՝ Ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտ-տէի ումումի մուավինի Մուսթա-ֆա Նէտիմ էֆ.յէ,

Ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտ-տէի ումումի մուավինլիկի՝ Սէրէզ Թիճարէթ մահքէմէսի րէիսը սապը-գը Ահմէտ Լութֆի էֆ.յէ Թէվճիհ պույըրլմըշ տըր։

* *

Մապէյնը հիւմայունը Միւլիւ-քեանէ քեաթիպլէրինտէն Րէժի գո-միսէրի Նուրի պէյ էֆ. հազրէթլէ-րինէ Թէպտիլէն պիրինճի րիւթպէ-տէն Մէճիտի,

Րէժի մէճլիսը իտարէսի ազասըն-տան օլուպ րէիս վէքեալէթինտէ պուլընան Պալթաճի Լէոնիտաս էֆ. հազրէթլէրինէ, ազաի մուամիլէյ-յիւմտէն Մ. Պաքէրէ իքինճի, վէ ի-տարէի մէզքիւրէ մէքթուպճըսը վէ տիրէքթէօր վէքիլի Մ. Փարնաթիէ իւչիւնճի րիւթպէտէն Մէճիտի,

Ազաի մուամիլէյյիւմտէն Լօյտ գումբանեասը տիրէքթէօրը Մ. Ֆօր-նինին քէրիմէսինէ իւչիւնճի րիւթ-պէտէն Շէֆգաթ,

Ֆրանսա տէվլէթի Թէպաասընտան Բարիզտէ մուգիմ պիրինճի տէրէճէ էճզաճը վէ քիմեակէր Մօսիէօ տը Բի-չէ իքինճի րիւթպէտէն Մէճիտի, վէ Բարիզտէ պէօյիւք սիւվարի մէքթէ-պինին ֆէնն մուալլիմի մօսիէօ գա-բրիէլ Բիկարա իւչիւնճիւ րիւթպէ-տէն Օսմանի,

Բարիզտէ եէնի օբէրա Թէաթրօսը գալֆասը Մ. Կօնթրանա իւչիւնճիւ րիւթպէտէն Մէճիտի,

Պասբանագիպի Բուֆարզատէ սէյյտ Սախտ էֆէնտինին մախտումլարը սէյյտ Րէճէպ վէ սէյյտ Ահմէտ էֆէն-տիլէր իլէ պիրատէրզատէսի սէյյտ Խալէֆ էֆէնտիյէ իւչիւնճիւ րիւթ-պէտէն Օսմանի Նիշանը իհսան պույ-րուլմըշ տըր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Տէրսաատէթ վէ Էտիրնէ րու-սումաթ նէզարէթի միւֆէթթիշի Ա-զիզ պէյ, Էտիրնէ ճիհէթինտէ իճրայի Թէֆթիշաթ իչիւն տիւն Էտիրնէյէ կիթմիշ տիր։

—Իւսկիւտարտա Գըսըգլը ճիվա-րընտա պիր պարագատա իգամէթ իտէն գըզ վէ էրքէք տէօրթ չօճու-ղըն պօղազ խասթալըղընա Թութու-լարագ իչլէրինտէն պիրինին վէֆա-Թը իւզէրինէ, մէզքիւր պարագա-տաքիլէր պէլէտիյէ Թարաֆընտան գօրտօն ալթընա ալընըպ իչլէրի կի-րիպ չըգմագ մէն օլընմըշ տըր։

—Տօյանտըրըճըլըգ իլէ մազնուն վէ պիտայէթէն 11 այ մահպուսիյէ-Թէ հիւքմ օլընմուշ օլան Ճէզայիրլի Հաճի պապալարըն մուհաքեմէսի պու կիւն իսթինաֆը ճիւնհա տաիրէսին-տէ իսթինաֆէն րույէթ օլընաճագ տըր։

—Իւսքիւպ իլէ Տէրսաատէթ ա-րասընտա իճրա օլընան բօսթա մուա-մէլաթը Էտիրնէ, Պուլկարիսթան, Սըրպիսթան Թարիգիլէ վէ չըմէն-տըֆէր վասըթասը իլէ վուգու պուլ-մագտա իքէն, պունտան սօնրա Սէ-լանիք վասըթասը իլէ վէ տէնիզ Թարիգի իլէ իճրա օլընաճաղը իշի-տիլմիշ տիր։

—Տիւն ագշամ Բումանիա տէվլէ-Թինին Տէրսաատէթ էլչիսի բրէնս Կիգա Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէ-միշ տիր։

—Նուրի բաշանըն պիրատէրի Նէ-չէթ պէյ էֆէնտինին Իւսկիւտարտա Բաչա լիմանընտա վագը սահիլխա-նէսինէ ճումաա կէճէսի խըրսըզ տու-խուլ իտէճէկի՝ մուխպիրը մախսուս Թարաֆընտան խապէր վէրիլմէգլէ, տէրհալ Թէտապիրը լազըմէյէ պիլ-իպթիտար, օ կէճէ Թապէ սապահ մէմուրլար Թարաֆընտան պէքլէնիլ-միշ իսէ տէ, մուճիպը չիւպհէ պիր հալ ու հարէքէթ զուհուր իթմէմիշ տիր։

Էրթէսի եանի կէչէն ճումաա կի-ճէսի տախի իսկէլէ բօլիս մէմուրի գօ-միսէրի միւնասիպ մըգտար բօլիս էֆրատընը ալարագ սահիլխանէի մէզքիւրէ կիտիպ վէ Թահթը ապլօ-գայա ալըպ վէ պիր իքի սաաթ սօնրա պիր չախսըն եավաշ եավաշ պաղչէյէ կիրտիկինի վէ տօղրու սէլամլըգ ճիհէ-Թինէ պիր օտայա կիրէրէք վէ պիր պէյազ չարչաֆ ալարագ, տիկէր պիր օտայա կիրիպ պիր Թագըմ կիւմիւչ վէ սաիրէ իլէ բարա չէքմէճէսինի ալըպ ֆիրար իթմէք իւզրէ պու-լունտըղը կէօրիւլտիւքտէ օտանըն խա-րիճինտէ կիզլէնմիշ օլան բօլիսլէրին հարէքէթլէրի իւզէրինէ խըրսըզ տէր-հալ էլինտէ պուլընան մալը սէօն-տիւրէրէք բէնճէրէտէն ֆիրար իթ-մէք իսթէմիշ իսէ տէ, մէմուրին օ-տա գարանլըղը ալարագ իչէրույէ կիրտիկլէրի ճիհէթլէ, ֆիրարա մէյ-տան պուլամայարագ պունճաղա չէքի-լիպ եէտիյէնլէրի գամայը չէքէրէք բօ-լիսլէրէ գարշը միւտաֆաատա պու-լընմասը հասէպիլէ, բօլիսլէր Թա-րաֆընտան պիր գաչ էլ սիլահ աթը-լարագ մէրգում տէրտէսթ իտիլմիշ վէ Թահթը էթէվգըֆէ ալընարագ Թահգիգաթը ամիգէ իճրասընա պաշլանմըշ տըր։

Մէրգում սարիգին Իրան Թէպաա-սընտան հիւսէյին Նամ չախս իւտու-կի անլաշըլմըշ տըր։

—Լիսան մէքթէպլինին տէրսլէրինէ իշպու սէպտէմբէրին 11ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ պաշլանաճագ տըր։

—Ինկիլթէրա տէվլէթինտէն Պահ-րը Սէֆիտ տօնանմասը գօմանտանը ամիրալ Հօսքինս Սէ-Բըթլը վաբօրը-նա բաքիպ օլտըղը հալտէ ճումաա էրթէսի ագշամ սաաթ 10պուչուգ-տա Տէրսաատէթ լիմանընա վիւրուտ իտէրէք Պէօյիւք տէրէյէ կիթմիշ տիր։

—Սօղուգտա պէրվէճհը աթի օգուն-մըշ տըր.

Սէլանիքտէն ալընան մէքթուպլար՝ Տէրսաատէթտէն օրայա կիտէն էճնէ-պի վաբօրլարընտան պիլխասսա Իթա-լիա վաբօրլարընտա գաբտանլարա

ԲԱՆԱՒՈՐ ԵՒ ԳՐԱՒՈՐ

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

Ա. Տարի

Հեղինակ

Աւետ. Ց. Պօյաճեան

Մեր վարժարանաց մէջ մինչեւ ցարդ Թուաբանութեան ուսումը Նախակըրթարանի կարգաց կ'աւանդուէր բոլորովին հին մէթոտով, որով ամենակարեւոր գիտութեանց մին անխնամ եւ աշակերտները հիմնական սկզբունքներուն բոլորովին անտեղեակ կը մնային. Այս անգամ վկայեալ երկրաչափ եւ ազգային վարժարանաց չափագիտութեան ուսուցիչ Պօյաճեան էֆ. Նախակրթարանի Ա. տարիէն մինչեւ Դրդ տարի մանկավարժական դրութեամբ Թուաբանութեան նոր դասընթացք մը պատրաստած է, որ արդարեւ թէ՛ ուղղութեամբ եւ թէ ուսուցանելու դիւրութեան եղանակով զարգացեալ ազգերու վարժարանաց յարմար դասագիրք մ'է, որ միանգամայն պատ. Ուսումն. Խորհրդոյ փառաւոր վաւերացման իսկ արժանացած է բոլոր վարժարանաց մէջ ԽՆԱՄՈՎ գործածուելու համար։

Այս նոր դասագրքին մէջ ուղղութեան ճշդութիւն, եղանակի ընտրութիւն, ուսուցանելու դիւրութիւն՝ իրարու կը յաջորդեն։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով. գին 4 ղրուշ.

Վարժարանաց համար % 15 զեղչ

12—4

(85)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

2. —Բիէռ Դարբինօֆ արդէն տուն հասած ըլլալով, կամ մինչեւ որ ինքն ալ հոն հասնէր, ըլլալիքբաները եղած լմնցած պիտի ըլլային, եւ կամ իւր մեղապարտութեան ալ ապացոյցը նոյն իսկ իւր ձեռօք Բիէռ Դարբինօֆի մատուցած պիտի ըլլար, մինչդեռ իրեն՝ Տիկին Դարբինօֆի հետ ունեցած գաղտնի յարաբերութիւնը ըստ կարի անկեց ծածուկ պահելու համար այնչափ տքնութիւններ քաշած էր։

3. —Բիէռ Դարբինօֆի եւեւէն երթալ հոն ներկայանալը՝ նոյն իսկ Տիկին Դարբինօֆի եւ կոմս տը Սէլայի աչաց առջեւ ալ նենգութեան եւ վատութեան կերպարանք մը պիտի առնէր, եւ գուցէ՝ բնականաբար տեղի ունենալիք մենամարտութենէն եւեւ, բոլորովին տիկինին աչքէն ելնելուն պատճառ պիտի ըլլար, մինչդեռ Ֆրետէրիք Հօբսըն, նոյն իսկ այն սոսկալի տագնապներու մէջոցին տակաւին ինքզինքը պատրաստ կզգար իւր երիտասարդ կեանքը անոր լոկ մէկ ժպիտին համար զոհելու։

Անգլիացի պարոնը կոմսին ապարանին ճամբան իւր կառքով կը կտրէր, քիչ մ'ալ կը յուսար որ զանի իւր տունը պիտի գտնէր, որովհետեւ կարելի էր որ ան ալ իւր լրտեսները ունեցած ըլլալով՝ Դարբինօֆի ժամանելէն առաջ, կամ անմիջապէս անոր վրայ հասած ատեն խոյս տուած ըլլար։

Արդէն գիտենք որ բանը այսպէս եղած չէր, եւ Բիէռ Դարբինօֆի իւր ապարանը հասնելէն եւեւ տեղի ունեցած տեսարանին եւ անոր յաջորդող աղէկալի տեսակցութեան բաւական երկար տեւած ըլլալուն տեղեակ ենք։

Այս պատճառաւ, Պ. Ֆրեդերիք Հօբսըն, կոմս տը Սէլայի ապարանին մէջ, սովորականէն աւելի սպասելու պարտաւոր եղած էր, որուն արդիւնքը ինչ եղած ըլլալը կատարելապէս հասկցանք։

Դ.

ՄԵՆԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ

Հետեւեալ առաւօտուն խիստ կանուխէն կոմսին ապարանին առջեւ կառք մը կեցաւ։

Ասոր մէջ կային՝ Պ. Ֆրետէրիք Հօբսըն եւ իւր վկաները։

Պէտք չէ զարմանալ. Անգլիացւոյն քմահաճոյքը այսպէս տնօրինած էր։

Ճիշդ նոյն տեղը ուրիշ կառք մը եւս կ'սպասէր, որոյ նստարանին վրայ գտնուող կառավարն Ֆրիտ՝ մեծ դժուարութեամբ կրնար հանդարտ բռնել անոր լծուած երկու ամեհի երիվարները։

Երկվայրկեան չանցած, կոմս տը Սէլա եւ իւր զոյգ մը վկաներն ալ պարապ կառքը կը մտնէին՝ միւս կառքին մէջ գտնուողները յարգանօք բարեւելէ ետեւ։

Այսպէս, երկու կառք մէկմանց քով քովի ճանբայ ելան. կարծես թէ հարսանեաց հանդէսի կ'երթային։

Ահա այս կերպով հասան Պուլօնեը անտառին այն տեղը, ուր որոշուած էր մենամարտի ամենապարզ գործողութեան, այսինքն՝ երկու պարոններէն մէկուն երիտասարդ դիակը թողուելուն համար։

Վկաները՝ ժամացոյցնին հանելով՝ վայրկեանները իրարու հետ համեմատեցին, բարեբախտաբար առանց ասկից ալ միջօրէի ճշդութեան վէճ մը յարուցանելու, որ կրնար իրենց համար աւելի կարեւոր բան մը համարուիլ քան թէ այն աննշան խնդիրը՝ որ պիտի լուծուէր, կա՛մ կոմս տը Սէլայի եւ կամ Ֆրեդերիք Հօբսընի սրախողխող այն տեղը փռուելովին եւ երիտասարդ հասակնուն մէջ գերեզման իջնելովին։

Սրբերու գործելուն ճիշդ 23 վայրկեան մնացած էր։

Վկաներու ժողովը որոշեց որ այս 23 վայրկեանը՝ երկու ոսոխներուն կանգնելու եւ ձողին տնկուելուն յարմար տեղը որոշուելու գործածուի։

Բանէ լաւ հասկցող եւ խիստ ճշդապահ մարդիկ էին այս չորս պարոնները։

Իսկ կոմսն եւ Ֆրեդերիք Հօբսըն՝ անկարեւոր նիւթի մը աննշան պարագաներու հոգը իրենց խղճահար վկաներուն թողլով, թեւ թեւի մտան եւ այն ձանձրացուցիչ 23 վայրկեանը անցնելու համար վեր վար ճեմել սկսան։

Մի եւ նոյն ատեն, ամենայն մտերմութեամբ կը խօսակցէին այն ինչ տիկնոջ կամ այն ինչ օրիորդի՝ այս ինչ տիկնոջ կամ այս ինչ օրիորդի վրայ ունեցած չնորհալի առաւելութեանց վրայ։

Ո՞վ կրնար կարծել թէ այսչափ մտերմութեամբ իրարու հետ տեսակցող այս երկու երիտասարդ պարոնները, մէկ քանի վայրկենէն իրենց սուրերը «ազնուականօրէն» իրարու սիրտ պիտի մխէին։

Վերջապէս մահուան այն աննշան վայրկեանը հասաւ, եւ երկու կողման վկաները յարգանօք եւ ժամացոյց ի ձեռին իրենց մօտենալով քովերնին կայնեցան։

Լուռ կեցուածք մ'էր ասիկայ, լռութիւն մը որ ամեն բան կը հասկցնէր։

Կոմս տը Սէլա, իւր ձեռներէն մին Ֆրետէրիք Հօբսընի երկնցուց, եւ այս վերջինն ալ ժպտելով զանի սեղմեց։

Անգէտ ականատես մը անանկ պիտի կարծէր որ այս երկու մտերիմ բարեկամները ցաւօք սրտի եւ քիչ մը ատենուան համար իրարմէ կը զատուէին, քիչ ատենէն նորէն տեսնուելու անյագ փափաքով մը։

Բաժանման նշան եղող այդ ձեռքի սեղմումը միթէ իւր մէջ կրնա՞ր ցուցնել այն բանը, որ յաւիտենական հրաժեշտի, բանի մահուան, այսինքն պարզապէս մարդասպանութեան երեւոյթ մը կրնայ համարուիլ։

Ահա ճիշդ այդ բանն էր, որուն ուրիշ մեկնութիւն մը տալ կարելի չէր, այլ մարդասպանի մը իւր զոհէն նախապէս ներողութիւն խնդրելը։

Երկու ոսոխք՝ իրենց կրկնոցները եւ գլխարկներն հանելով գետինը դրին, եւ անգամ մ'ալ զիրար բարեւելով՝ վկաներուն կողմանէ որոշեալ տեղը գացին եւ մէկզմէկէ երեք քայլ հեռու դէմ առ դէմ կեցան։

Այն ատեն վկաներէն մին՝ ձեռքը զոյգ մը մերկ սուր գտնուելով՝ յառաջ եկաւ, եւ անոնցմէ մին կոմս տը Սէլայի եւ միւսն ալ Ֆրետէրիք Հօբսընի յանձնեց։

Երկու հակառակորդք, սուրերնին անգամ մը կշռելէ ետեւ, անոնց ծայրը գետին խոնարհեցուցած՝ տրուելիք նշանին կ'սպասէին։

Մի եւ նոյն ատեն չորս վկաներն ալ երկու խմբակի բաժնուելով, կոմսինները՝ անոր մօտ, եւ Ֆրետէրիք Հօբսընինն ալ՝ իրենցինին մօտ կեցան։

Բժիշկը վերջին անգամ ժամացոյցին նայելով, եւ իւր միւս երեք պաշտօնակիցներէն ալ ժամանակի ճշդութեան ապահովութիւն առնելով, աջ ձեռքը վեհապետօրէն վեր վերցուց եւ սովորական նշանը տուաւ։

Մէ՛կ... երկո՛ւ... երե՛ք։

Անմիջապէս մենամարտիկներուն սուրերը վեր բարձրացան, եւ անոնց ծայրերն իրարու դպան։

Սոսկալի վայրկեանը սկսած էր։

(Շարունակելի)

վարընճայա գատար ումում թայֆանըն խըրըսըզլըղա մէյլան կէօսմէր մէքտէ օլտըղլարընը խապէր վէրիյօրլար։

Մէնէլա պուրատան Սէլանիկէ պիր քիւֆէ իւզիւմ կէօնտէրիլէճէք օլուրիսէ, Իթալիա վաբօրլարընըն գաբտանլարը պէհէմէհալ իւզիւմլէրին պիր մըղտարընը սըրգամթ իթմէք արզուսըյլա իւզիւմ կիւփի չիւրիւյէն պիր չէյին կիւվէրմէ իւզէրինտէ տուրմասընա մանի օլուպ, մուախըզէն իւճրէթի վէրիլէճէք ամպարա էնտիրիլմէճէյէ գատար, իւզիւմլէրին նըսֆընը չալմագտան հայա իթմէյօրլար։

Մէզքիւր վաբօրլարա իւզիւմտէն պաշգա, ֆասուլյա, նօհուտ վէ սաիրէ հէր նէ եւքլէթիլէճէք օլսա տախի պէհէմէհալ սըրգատան նըսֆը գատարը նօգսան չըգըյօր։ Թիւճճարըն պու պապտէքի շիքեայէթը պիր գաչ տէֆա Իթալիա վաբօրլարընըն աճէնթէսինէ խապար օլընտըղը հալտէ եւնէ հիչ պիր իթէնաի օլմամըշ, վէ խըրըսըզըղ տէվամ իթմէքտէ պուլընմըշ տըր։

―Կէչէնտէ տուչարը թամիրի օլան Էքէլէ-իէլէօ նամ Բուլճա կաղէմանըն եէնիտէն նէշրինէ պու քէրրէ Մաթպուաթ իտարէի պէհիյէսինտէն մուսաատէ պույրուլմըշ տըր։

―Իւչ սէնէ էվվէլ Զամլյաար Գաբու աշըգլարընտա տէվիր ամմըշ օլան Բուլդա նամ Ռուսեան կէմիսինէ կէճէլէյին կիրիպ, գաբթանընը գաթլ վէ 1100 լիրասընը ղասպ իթմէկէ ճիւրամթ էյլէյէն գուրսանլարտան հէնուզ էլէ կէչիրիլէմէմիշ օլան իբի չախսըն Երուսաղէմտէ պուլընտըղլարը մահալլի հիւքիւմէթինճէ խապէր ալընարագ, մէրգումլարըն թահթը թէվգիֆէ ալընտըգլարը պունտան աղաէմ խաղըլմըշ իտի։

Պու քէրրէ ալընան մալիւմաթա կէօրէ, էյխասր մէնգումէնին ֆօթօկրաֆլարը Երուսաղէմտէն Տէրսաատէյէ կէթիրթիլիփ, Բուլդա կէմիսինտէ գուրսանլըգ իտէն ճանիլէրտէն օլտըգլարը թէհագգուգ իթմիչ օլտըղընտան, եազընտա թահմէլ հըֆզ Տէրսաատէյէ նագլ օլունաճագլար տըր։

Մէրգումլարըն տիկէր ըէֆիգլէրի պունտան մուգատտէմ Աթինատա տէրտէսթ օլունուպ խտամ օլընտըգլարը ճիւմլէնին մալիւմի օլմագ կէրէք տիր։

―Ախիրէն Սօֆիատա պուլունան տուլյունը ումումիյէ միւտիր մուավինի Մ. Նօպլէ Էֆրաատէյէ կէլմիշ տիր։

―Սալթանաթը Սէնիյէնին Բէթէրսպուրկ սէֆիրը ճէտտոխ հիւսնի բաշա հազրէթլէրինին մահալլը մէմուրիյէթինէ ազիմէթի էմր պույրուլմուշ օլմաղլա, բաշախ միւշարէյիհ պու հաֆթա զարֆընտա Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէքտիր։

ԻԼԱՆ

Եվվէլճէ տախի իլան խըլընմըշ վէճհիլէ, «ըրֆ Թիւրքճէ օլարագ մաթպաամըզտա ճիւզ ճիւզ նէշր օլընմըշ օլան «Սիմօն վէ Մարի» ռօմանը պու քէրրէ խիթամ պուլմուշ օլուպ, 37 ղրուշա սաթըլմագտա տըր։

Բէզա իբ «Զըղըլ Սիհրպազ» նամ ռօման տախի սըրֆ Թիւրքճէ օլարագ վէ պէհէր ճիւզի 12 սահիֆէտէն իպարէթ պուլընարագ մաթպաամըզտա էլան ճիւզ ճիւզ նէշր օլընմագտա վէ պէհէր ճիւզի 40ար բարայա սաթըլմագտա տըր։

Պու միւնասէպէթլէ, մաթպաամըզտա սըրֆ Թիւրքճէ օլարագ հէր տիւրլիւ քիթապ վէ ռիսալէնին էհվէն ֆիյաթլա թապ օլընտըղը տախի պիլտիրիլիր թաշրա միւշթէրիլէրինիզէ իլան օլընըր։

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Բումէլի չըմէնտըֆէր բիլյանգօսընըն կէլէճէք գուրասը իչիւն Բէօ. պիլէթլէրի սաթընալմագ խիմէյէնիէր պու կիւնտէն իթիպարէն հէր կիւն ալաֆր. սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 3½ա գատար Պանգը Օսմանիտէն միւպայաա իտէպիլէճէք լէրի իլան օլունուր։

ՏՕԺԹԷՕՐ ՖՕՆ ՏԻՒՐԻՆԿ

Ալէմանիանըն Համպուրկ չէհրինտէ քեաին Բրօֆէսէօր Ոււննանըն խասթախանէսինտէ վէ Պավիէրատա Էրլանկէր չէհրի Տարիւլ Ֆիւնունը ամէլիյաթը ճէրրահիյէ թէտավիխանէսինտէ էմրազը ճիլտիյէ վէ սիֆիլիս պաշ թապիպը սապըգը տօգթ. Ֆօն Տիւրինկ պու իրատէի Սէնիյէի հազրէթը Բատիշահի Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէնին էմրազը ճիլտիյէ վէ սիֆիլիզ մուալլիմլիկինէ թային պույրըլըլ, միւրաճաաթ իտէճէք մալիւլինի հէր կիւն Պէյօղլունտա Աղա Ճամիսինտէ Գուլ օղլու սօգաղընտա Գիւլա Օրիանթալըն գարշըսընտա քեաին 12 նումէրօլը խանէսինտէ հէր կիւն սապահլայըն ալաֆ. սաաթ 9տան էօյլէնէ գատար իճրաի միւտավաթ իտէճէյի, վէ հէր բազար էրթէսի, չարշէնպիհ վէ ճումա էրթէսի կիւնիւ սապահլայըն ալաֆր. սաաթ 7տէն 9ա գատար ֆուգարայա մէճճանէն պագաճաղը իլան օլունուր։

4—3

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 14 սեպտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	097-3/8
Օսմ. էսհամը աչըլտը	16-1/4
» » գարանտը	16-5/16
» » Սէրի Ա	29-1/2
» » » Պ	17-
» » » Ս	16-1/8
Օթօման 1871	91-1/2
Օսմանլը Պանգասը	11-1/4
Ռուսիա խըթիգրազը	101-
Մըսըր տուլ. մուհթաճըրտէ	91-1/2
» իմթիյազը	104-1/2
Տախրա Սանիյէ Մըսըր	85-
Թօյլիտ խըթիգրազը	103-3/4
Մաճառիսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 14 սեպտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	86-47½
» » 4½ %	104-65
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	16-47½
» » գարանտը	16-42½
Մէ-գտուպէ	
Սէրի Պ.	16 25
» Ս.	16 25
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	-
Օսմանլը Բէժիսի էսհամը	531 37½
» Պանգասը	693-75
Գրէտի Լիօնէ	692-59
Գրէտի Ֆօնսիէ	1230-
Գօնթուար տ'էսգօնթ	97-50
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2280-
Ռուսիա 5 % 1877	92 20
Իթալիա էսհամը	74-3/8
Մըսըր ֆօնտ. մութթահըտէ	457-50
Եունան 5 % 1879	470-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-26

Վիէննա 14 սեպտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-85
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	35-10

ՂԱԼԱԹԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	18-18
» » » էն եւվքսէք	18-18
» » » էն աշաղը	18-16
Պու սապահ աչըլտը գ. ք.	18-38
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գաբ.	46-33
» » » էն եւվքսէք	46-33
» » » էն աշաղը գ. ք.	16-30
» » » աչըլտը	46-33
Մըսըր մութթահըտէ գաբ.	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէրի Ա.	30-
» Պ.	17-38
» Գ.	18-18
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	65-25
Ազչէ ֆաիզի	7-
Բէրօր Ղըչ.	30-
Հէվալէսիզ »	35-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	8-22
Սթամպօլ պանգասը	7-04
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-14
Թրամվայ	4-60

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըչ. տան	Ղըչ. Բէ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-04
Մէթալիգ »	100-30
Պէշլիք »	103-30
Ալթըլըգ »	103-30
Ինկիլիզ Լիրասը	110-34
Ֆրանսըզ ալթունը	88-05
Բօլ	90-10
Գըրէմից ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	08-76

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	08-10
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	08-10
(2000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՍԻԼԻՎՐԻ ԲԱՆԱՅԸՐԸ

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իլան.

Իյլուլը ռումինին 5ինճի սալը կիւնիւ պէտտէն Սիլիվրի բանայըրը իչիւն Իտարէի Մախսուսէ թարաֆընտան թախսիս օլընան վաբօրլարըն վագթը հարէքէթ վէ ավտէթլէրի։

ԱԶԻՄԷԹ

Իյլուլըն 5ինճի սալը կիւնիւ պիր սիւրաթլը վաբօր սապահլայըն սաաթ 3տէ քէօբրիւտէն հարէքէթլէ Գումգաբու վէ Սամաթիայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիտէճէք տիր։

Իյլուլըն 6ննը չարշէնպիհ կիւնիւ պիր սիւրաթլը վաբօր սապահլայըն սաաթ 3տէ քէօբրիւտէն հարէքէթլէ, Գումգաբու վէ Սամաթիայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիտէճէք տիր։

Իյլուլըն 7ննի բէնճշէնպիհ կիւնիւ պիր սիւրաթլը վաբօր սապահլայըն սաաթ 4տէ քէօբրիւտէն հարէքէթլէ Գումգաբու վէ Սամաթիայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիտէճէք տիր։

Իյլուլըն 8ինճի ճումաա կիւնիւ սաաթ 2տէ քէօբրիւտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ Գումգաբու վէ Սամաթիայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիտէճէք տիր։

ԱՎՏԷԹ

Իյլուլըն 5ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 8տէ Սիլիվրիտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ տօղրու քէօբրիւյէ կիտէճէք տիր։

Իյլուլըն 6ննը չարշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 8տէ Սիլիվրիտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ տօղրու քէօբրիւյէ կէլէճէք տիր։

Իյլուլըն 8ինճի ճումաա կիւնիւ սաաթ 6տա Սիլիվրիտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ Սամաթիա վէ Գումգաբույա ուղրայարագ քէօբրիւյէ ավտէթ իտէճէք տիր։

Իյլուլըն 9ննը ճումաա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 3տէ պիր վաբօր Սիլիվրիտէն հարէքէթլէ Սամաթիա վէ Գումգաբույա ուղրայարագ քէօբրիւյէ ավտէթ իտէճէք տիր։

ՖԻՅԱԹ

Պիրինճի մէվգը	15	ղըչ.
Իքինճի մէվգը	10	»
Չօճուգլար	5	»

* *

Իյլուլըն 7ննի բէնճշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրը հալին 15ննի կիւնիւնէ գատար ալէսսապահ սաաթ 1տէ քէօբրիւտէն հէր կիւն պիր վաբօր հարէքէթլէ էնանի բաշտէ Գում գաբու վէ Սամաթիայա ուղրայարագ Իզմիտ-Արմաշ բանաայըրընա ազիմէթ իտէճէք տիր։

Վէ չէհրը հալին 18ննի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրը մէզքիւրըն 23իւնճիւ կիւնիւնէ գատար Իզմիտտէն ալէսսապահ սաաթ 1տէ Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթլէ, եէնի գաբու վէ Սամաթիայա ուղրայարագ Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէր։

1 իյլուլ 305

6—2

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 65)

Իզմիտ ֆապրիգաի հիւմայունը իչիւն մէվգըի միւնագասայա գօնուլմըշ օլան եւիզ էլլի պինտէն իքի եւիզ պին քիլօյա գատար ֆ գըրգըմ գըվըրճըգ Բումէլի եարասըղընըն պէհէր քիլօսը եէտմի ղուրշ օն տէօրթ բարայա օլարագ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իյլուլը ռումինին տէօրտիւնճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ օնտա գարարըտատէ իճրա օլունաճաղընտան իթմէկէ վէ պէյինճի սալը կիւնիւ սաաթ օնտա գատար եւիզտէ պէշ թէնզիլլէրի գապուլ օլընարագ մէզքիւր սաաթտա իհալէի գաթիյէսի իճրա իտիլէճէկինտէն, օլ վէճհիլէ թէնզիլիւմա րաղիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

31 աղուսթոս 1889

3—3

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 66)

Միւպայաա օլունաճագ մալիւմ էլ մըգտար ֆասուլյա վէ սամանըն իյլուլը ռումինին ալթընճը չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիյէսի րիլէճէկի վէ էրթէսի կիւնիւ եւիզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթմէկէ վէ թէնզիլիւմա րաղիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

31 աղուսթոս 1889

3—3

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 67)

Միւպայաա օլունաճագ օն պին քիլօ զէյթուն եաղընըն պէհէր քիլօսը տէօրթ պուչուգ ղրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իյլուլը ռումինին տէօրտիւնճի բազար էրթէսի կիւնիւ գարարը վէրիլէճէկինտէն վէ էրթէսի կիւնիւ եւիզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթմէկէ վէ թէնզիլիւմա րաղիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

31 աղուսթոս 1889

3—3

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 1)

Եէրլի մալի վաքէթա

գըյէի ճէտտի 3000

պէհէր գըյէի ճէտտիսի 15 ղրչ.

Պօզ ըէնկլի Ռուսիա ապասը

արշընը ճէտտի 2500

պէհէր արշընը ճէտտիսի 20 ղրչ.

Թէրբօշլըգ սամթրագան

արշընը ճէտտի 600

պէհէր արշընը ճէտտիսի 28 ղրչ.

Նիզամիյէ անպարլարը իչիւն միւպայաա օլընաճագ պալատէ մուրագգամ իւչ գալէմ էշեա ֆիյաթը մուրագգամէլէրիյլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իյլուլըն պէչինճի կիւնիւ մունագասայա գօնուլաճագ իսէ կիւն մունագասայա նէտիճէսինտէ գարարը գաթիյէսի վէրիլէճէկինտէն, իթմէկէ վէ թէնզիլէ րաղիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

2 իյլուլ 1889

3—1

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 2)

Տաիրէի լէվազըմաթտա մահֆուզ օլան Նիւմունէսինէ թէվֆիգան եւիզ պին արշընը ճէտտի լաճիվէրտ նէֆթէր չուգասը միւպայաա օլընմագ իւզրէ իթմասընա թալիպ միւնագասաի ալէնիյէսի ալթընճը չարշէնպիհ կիւնիւ օլընաճաղընտան վէ ֆիաթը տախի նին իյինէ էվվէլըլ տէրէճէյէ թէնզիլ իտէճէք օլուրսա՝ էհվէն մէզքիւրէ գարարտատէսի գէչիրտէ գըլընաճաղընտան թալիպ օլանլարըն պէյինճի թէնզիլ ալմադը վէ թէնզիլիւ մաղամը ալթընճը սալը կիւնիւ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

3 իյլուլ 1889

3—1

Էտրէմիտ գազասընտա վագը Ար մուտապատ Նահիյէսինտէ կէօրէ վէ Գըզըլ Կէճէլի վէ Եէնիճէ վէ Սարըճա վէ Տէրէի Վիրան վէ Էքճէր գարիյէլէրինին 305 սէնէսինէ մահսուսէն միւզայէտէյէ չըգարըլան բալամութ էօշրիւնին միւտտէթը վէ քէյֆիյէթը միւզայէտէլէրի մուգատտէմա իլան խըլընմըշ իտի։ Մահալլինճէ կէօրիւլէն լիւզումա մէպնի էօշրը մէզքիւրըն միւտտէթը միւզայէտէլէրի իյլուլըն 15ինճի կիւնիւնէ գատար թէմտիտ խըլընմըշ, վէ ինգըղաի միւտտէթտէ պուլընան պէտէլ հատտը լայըգընտա օլտըղը հալտէ գարարտատէլէրինին քէշիտէսի մուգարրէրէր պուլընմըշ օլմաղլա, թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէզքիւրէյէն խիթամընտա թէֆէ կէլէյի մահալլինէ վէ եախօտ Մէճլիսը Մալիյէ իլէ Աշար վէ Բումէլիտէ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

28 աղուսթոս 305

5—3

Գարասի սանճաղը միւլհագաթընտան 576550 ղչ. պէտէլը սապըգը Քէմէր գազասընըն 305 վէ 6 սէնէլէրի զէյթուն էօշրիւ աղուսթոսըն 22ննի կիւնիւնտէն իթիպարէն 31 կիւն միւտտէթլէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ, վէ միւտտէթը միւզայէտէնին խիթամընտա պուլընան պէտէլ հատտը լայըգընտա օլտըղը հալտէ գարարտատէսինին քէշիտէսի մուգարրէր պուլընմըշ օլմաղլա, թալիպ օլանլարըն վէ չէրաիթը միւզայէտէի խուսուսիյէսինէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին խիթամը միւտտէթտէ մահալլինէ վէ եախօտ Մէճլիսը Մալիյէ իլէ Աշար վէ Բումէլիտէ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

28 աղուսթոս 305

3—3

Այտըն վիլայէթի տախիլինտէ վագը մահալլէր բալամութ էօշրիւնին միւզէքֆէրրիգէն միւզայիտէսի քէյֆիյէթի մուգատտէմա իլան խըլընմըշ իտի։ Մահալը մէզքիւրէ ումում բալամութ էօշրիւնին միւտտէթը միւզայիտէսի մահալլինճէ կէօրիւլէն լիւզումա մէպնի, պու քէրրէ իյլուլըն 6ննը կիւնիւնէ գատար թէմտիտ գըլընմըշ վէ մէզքիւր հէտ գարարտատէ թօրտան միւզայիտէ օլունմագտա օլուպ, միւտտէթը մէզքիւրէ քիւրէնին խիթամընտա պէտէլըմը հատտը լայըգընտա պուլընան մահալլէրին գարարտատէլէրինին քէշիտէսի մուգարրէրէր պուլընմըշ օլմաղլա, թալիպ օլանլարըն մահալլինէ վէ եախօտ մէճլիսը Մալիյէ իլէ աշար վէ Բումէլիտէ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

2 իյլուլ 305

Պիգա սանճաղը տախիլինտէ վագը Այվաճըգ գազասընըն 679500 ղրչ. պէտէլը սապըգը զէյթուն աշարը 305 վէ 6 սէնէլէրինէ մահսուսէն 2 սէնէլիկի օլարագ աղուսթոսըն 26ննը կիւնիւնտէն իթիպարէն 31 կիւն միւտտէթլէ մահալլինճէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ վէ խիթամը միւտտէթտէ պուլընան պէտէլը հատտը լայըգ օլտըղը գարարտատէսինին քէշիտէսի մուգարրէր պուլընմըշ օլ տըղընտան, պունա թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա մահալլինէ վէ եախօտ մէճլիսը Մալիյէ իլէ աշար վէ բումէլիտէ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

3 իյլուլ 305

Ապտուլլահ էֆ.նին սէնէ 306 վէ 24 նումէրօլը իլմ մուճիպինճէ, ճիհէթը քէֆալէթտէն մահքիւմուն պիհ տէնին օլան մալիմ էլ մըգտար մէպալիղին թէսվիյէսի զըմնընտա Լան կատա Շէյխ Ֆէրհատ մահալլէսինտէ Մուսալլա ճատտէսինտէ միւլքէտա ըըֆ օլտըղը 66 նումէրօլը պիր գըթա արսաը՝ թարիխը իլանտան իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլ միւզայէտէ ֆիրուխթ իթտիրիլէճէկի Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրիյէթլիկի ճանիպինտէն իլան օլունըր։

19 Աղուսթոս 305

ԽԱՅՐԻՅԷ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ

ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթտէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը։

Տուտէրլէր գաբտանըն թահթը գօմանտասընտա Շարգիյէ նամ վաբօր 1500 թօնիլաթօ համուլէսինտէ վէ 150 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա սեպտ. ին 18ննի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՅԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահլայըն 4 պուչուգ կիւնտէն ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու պիլէթլէրի ֆամիլեաճա վէ կիտիպ կէլմէ ալընըրսա, թէնզիլը ֆեաթլը ֆիւրուխթ օլունուր։

Վաբօրտա պիրինճի սընըֆ սուֆրա թագըմը, պանեօ տասը, հէքիմ վէ խըզմէթճի գատըն վար տըր։

Եէնէ բօսթաի մէզքիւրէնին ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷտէն հէր չարշէնպիհ սապահլայըն հարէքէթ իտէն Պէրիյէթիւշ Շամ վաբօրլարը տօղրու ՅԱՖԱյա հարէքէթ իտէռ ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷտէն 44 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վասըլ օլուր, վէ ԹԱՐԱԲԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԳԷՆՏԷՐՈՒՆա օղրար.

Բօսթաի մէզքիւրըն Գըրմըզը տէնիզէ իտէճէկ վաբօրլարը հէր ճումաա կիւնիւ Պըրինտիզի բօսթասը չընտըֆէրընըն միւվասալէթինտէն սօնրա Սիւվէյիշտէն հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Սուաքիմ, Մասսաուա, Հիւտէյտա վէ Ատէն իսքէլէլէրինէ ուղրար։

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ եւքլէթմէկ իւ թէյսիրէ Սթամպօլտա Լիմն Եօլիւնտէ Քէօրիւ պաշընտա Եէնի Վալիտէ խանընտա գում բանիտար մէզքիւրըն աճէնթէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

Իչպու աճէնթէխանէ՝ պէտէլի Մըսըրըն պիլճիւմլէ բօսթա իտարէխանէլէրինտէ թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ բօսթա բօլիչալարը [Մանտաբօսթ] տախի իթա իտէր։

Հէր սըրֆ եօլճու իչիւն Պէ յօղլունտա Տօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մահալտէ Մ. Մ. Թօմաս Գուգ վէ էվլատը աճէնթէյասընա միւրաճաաթ օլընա։

ԻԼԱՆ

Ալաֆր. հուկումէթին 1ննի կիւնիւ Զարգիանէի ամիրէտէ քէշիտէ օլընաճագ օլան Բումէլի չըմէնտըֆէր բիլյանգօսընըն թահվիլաթ բրօմէսլէրի Ծանէթօ էֆէնտի պանգասընտա ֆիւրուխթ օլընմագտա տըր։

Իշպու բիլյանգօտա 550 ատէտ նումէրօյա իքրամիյէ խասպէթ իտէճէյի կիպի, էն պէօյիւք իքրամիյէսի տախի 300,000 ֆր. 1 նումէրօ 25000, վէ 2 նումէրօ 10000էր վէ զայըրհիւմ ֆրանգլար գազանաճագլար տըր։

Մէզքիւր պանգատա աըըլ անա թահվիլաթ տախի սաթըլըր, վէ պանգաճա հէր կէօնա մուամէլաթ, մէսէլա հէր մէյէքէթ թահվիլաթ թըրըն ալըմ սաթըմը, գուբօն վէ իքրամիյէ գազանմըշ օլան բիլյանգօ պիլէթլէրինին թէէտիյէսի, թահվիլաթ ըէհնի գապուլ իտէրէք ազչէ իգրազը վէ զայըրհիւմ իճրա օլունուր, վէ 100տէ 1/4 գօմիսիօնլա թաշրատան ալըմ սաթըմ սըբարըշլա րը տախի գապուլ իտիլիր։

Սըբարըշլամ՝ պէտէլլէրի իլէ կէօնտէրիլմէլիտիր իճրա օլունուր։

Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նումէրօլը Ծանէթօ էֆէնտի պանգասընա միւրաճաաթ օլընա։

ԼԱՆԳՐԸ

ՎԻԷՆՆԱՅԻ

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

(Իրատ վէ Թախսիսաթ)

1889 յանուարի պիր մուհասէպէսի

Պու պու զարֆընտա պէրվէճճը աթի մուամէլաթ վուգու պուլմըշ տըր. Ֆրանգ

906 ատէտ սիկուրթա քեաղըտը (բօլիս) տիւզ ու իմզա օլընըպ, պունլըն մըգտարը սէրմայէսի չու տըր 5,559,255

Ավզ ու թազմինը օլընան սիկուրթա իւճրէթի (բըիմ) 1,543,300

Վէֆաթ վուգուըլյա մըգտարը թէէտիյաթ 296,100

1887 ԳԵՆՏ. 31ՏԷ ԹԷԷՄԻՆԱԹ ԱԳՉԷՍԻ 86,699,959.12 ֆրանգ

Սիկուրթա իտիլմիշ մէպլաղլըն եէքիւնի 408,448,921.35 ֆրանգ

Թէէտիյէ օլընան մէպլաղըն եէքիւնի 141,324,497 ֆրանգ տըր։

Թահվիլաթը միւքէմմէլէ սէմ իթմէք իչիւն Տէրսաատէթտէ ումումի աճէնթէ ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻԷ միւրաճաաթ օլընմալը տըր։

Իտարէխանէսի Թընէլ մէյտանընտա Մայէր մաղազասընըն 2նճի գաթընտա պուլընըր։

ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸՆ ՊԱՆՔԷՐԻ Մ. Ս. ԱՏԼԷՐ

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միրան վէ Ստեփան Մեսրոպեան Շիրքէթի» իւնվանըյլա Գալաթատա Տէմիր խանընտա Նօմէրօ 3 մաղազաստա էմլաքա ասիտ պիր մասլահաթ կիւզար օտասը թէէսիս օլունմըշ օլուպ, մէզքիւր մաղազատա էմլաքա ասիտ քեաֆֆէի մուամէլէ՝ չերաիթը միւթէտիլէ իւզրէ իճրա օլունուր։ Շէօյլէ քի, էմլաք իւզէրինէ ազչէ իգրազ ու իսթիգրազը, վէ էմլաք վէ ագարըն պէյ ու ֆիրուխթը, էմլաք վէրկիսինին ասիտ օլտըղը տաիրէյէ թէէտիյէսի, ֆէրաղ վէ էմլաքը մէվգուֆէնին Թէվճիհ ինթիգալը, վէ նիհայէթ էմլաքըն տէվիրըը պէյէտիյէճէ պիլճիւմլէ խուսուսաթընըն Թէսվիյէսի տէրէօհտէ օլընաճաղը, վէ քէմալը տիգգաթ ու սիւրաթլա իճրա իտիլէճէյի իլան օլունըր։

30—19

ՄԻՇՏ 10 ՂՐՈՒՇ

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՅՑԵՔԱՐՏԻ

(Ամէն լեզուաւ)

Ֆրանսական ընտիր քարտ. Այցետոմսի յատուկ նուրբ եւ սիրուն գրեր. Ազնիւ ճաշակ. Մաքուր եւ խնամեալ աշխատութիւն:

Դիմել

Տպարան Գ. Պաղտատլեան

Յակոբեան խան, Կ. Պոլիս:

Իխտավէնտիկեար վիլայէթի միւլհագաթընտան Գարասի սանճաղը տախիլինտէ վագը աթի իւզ չիքըր մահալլէր մա հիսսէի իանէ զէյթուն էօշրիւնին 305 վէ 6 սէնէլէրինէ մահսուսէն սէնէթէյն օլարագ քէյֆիյէթը միւզայէտէլէրինին պէյանը.

	Միւտտէթը	Միւզայէտէսի	պէտէլը սապըգը 303—304
Մա Քիւչիւք քէօյ Այվալըգ գազասը	16 աղուսթ. -30 իյլուլ 305		1,710,000
Մա Այտընճըգ Պանտըրմա »	15 » 21 » »		215,000
Էտրէմիտ գազասը	15 » 15 » »		1,244,663
Արմուտապատ Նահիյէսի	15 » 15 » »		240,000
Էրտէք գազասը	15 » 15 » »		159,000

Պէտէլաթը սապըգա վէ քէյֆիյէթը միւզայէտէլէրի պալատէ մուհարրէր մահալլէրին սէնէթէյնը մէզքիւրէթէյն զէյթուն էօշրիւնին միւտտէթը միւզայէտէլէրինտէ պուլունան պէտէլաթը հատտը լայըգը օլտըղը հալտէ գարարտատէլէրի չէքիլէրէք, նիզամէն մուայյէն օլան պիր հաֆթա միւրուրինտէն սօնրա մահալլինճէ իհալէի գաթիյէլէրի իճրա գըլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն վէ չէրաիթը խուսուսիյէլէրինէ էթրաֆըյլա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մահալլինէ վէ եախօտ Տէրսաատէթտէ մէճլիսը Մալիյէ իլէ Աշար վէ Բումէլիտէ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

26 աղուսթոս 305

5—3

Manque de Forces

ANÉMIE
CHLOROSE

DÉBILITÉ
ÉPUISEMENT

LE FER BRAVAIS

LE FER BRAVAIS

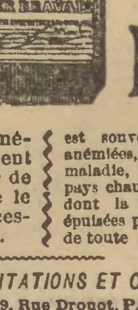

expérimenté par les plus grands médecins du monde passe immédiatement dans l'Economie sans occasionner de troubles. Il recolore et reconstitue le sang et lui donne la vigueur nécessaire. Il ne noircit jamais les dents.

est souverain pour guérir les personnes anémiées, épuisées, débilitées par suite de maladie, excès de travail ou séjour dans les pays chauds, les enfants ou les jeunes filles dont la formation est difficile, les femmes épuisées par suite de couches ou de pertes et de toute personne en état de langueur.

SE DÉFIER DES IMITATIONS ET CONTREFAÇONS

Détail : PHARMACIE NORMALE, 19, Rue Drouot, PARIS, et toutes les Pharmacies.
GROS : 40 et 42, Rue Saint-Lazare, PARIS